HOLLANDA
PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI……..3

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ……32

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER……38

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER……42

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER……45

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Hollanda, Avrupa Birliği'nin (AB) kurucu üyelerinden biridir. AB üyeleri arasında gümrük birliği bulunmakta ve ortak dış ticaret politikası uygulanmaktadır. Bunun bir sonucu olarak dış ticaret politikaları ve ilgili mevzuat AB organları düzeyinde belirlenmekte ve üye ülkelerce bu mevzuatlar aynen alınarak ya da ulusal mevzuatlarına aktarılarak uygulanmaktadır.

Dolayısıyla Hollanda, diğer AB üyeleri gibi, AB dış ticaret mevzuatını uygulamaktadır. Bu çerçevede, Hollanda dahil tüm AB ülkelerinde Avrupa Toplulukları Entegre Gümrük Tarifesi'ne (TARIC) göre ortak gümrük tarifesi uygulanmakta, ithalatta alınan vergiler KDV dışında aynı olmaktadır.

Diğer taraftan, tarife dışı engeller ve anti-damping uygulamaları da ortak dış ticaret politikasının bir gereği olarak AB düzeyinde belirlenmektedir.

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ülkeler üçüncü ülkelerden ithalatta ortak kurallar uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:
AB üyesi ülkelerce ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulanan ticari savunma araçlarına TARIC CONSULTATION veri tabanı üzerinden erişilebilmektedir.

TARIC veri tabanı ürün bazında faaliyet göstermektedir. TARIC görüntüleme sayfasında ürün kodu (good code) kısmına bilgi edinilmek istenen ürünün GTIP kodu, Geliş/Varış Ülkesi (Origin/Destination) kısmına ise ürünün ihraç veya ithal edilmek istendiği ülke yazılmak suretiyle söz konusu ürüne dair mevcut tüm uygulama ve tüzüklere ulaşılabilir. Ürünün GTIP kodunu bilmiyorsanız gelişmiş arama (advanced search) sekmesinden metin bazında da arama yapılabilmektedir.

TARIC kullanılarak ne yapılabilir?
- Ürüne dair gümrük uygulamaları ve kotalarına, gümrük muafiyetlerine;
- Ürüne dair alınmış ticaret politikası önlemlerine (dampinge karşı uygulamalar, telafi edici önlemler vs.);
- Ürüne yönelik alınmış ithalat veya ihracat kısıtlamalarına ulaşılabilir.

TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:
(*https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en*)

Access2Market üye ülkelerin ve AB'nin 120'den fazla ticaret ortağının AB ile dış ticareti kapsamındaki;

- Gümrük vergilerine;
- Menşe kurallarına;
- Yürürlükteki diğer vergilerine;
- İthalat prosedürlerine;
- Ürüne ilişkin teknik gerekliliklere;
- Dış Ticaret istatistiklerine ilişkin detaylı bilgileri ihtiva eden bir veri tabanıdır.

Access2Market veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:
(*https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home*)

AB dışı ülkelerin AB ile olan ticari anlaşmalarına ve yararlanabildikleri gümrük muafiyetlerine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:
(*https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/non-eu-markets*)

Üye ülkelerin pazar profillerine, ithalat prosedürlerine ve dış ticareti düzenleyen mevzuatı ile birlikte ticarete konu ürüne ilişkin teknik mevzuatına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:
(*https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0#tocms*)

Access2Market veri tabanında mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti ve e-ticarete ilişkin veriler de yer almaktadır. Bu bilgilere aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:
(*https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/services*)

Access2Market veri tabanını daha etkin kullanmak adına Avrupa Komisyonunun organize ettiği sanal eğitim programlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:
(*https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/events-access2markets*)

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan damping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:
(*https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm*)

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil serbest ticaret anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:
(*https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/*)

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkelere (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik etmek üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelerden gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir: (*https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/*)

Avrupa Yeşil Mutabakatı:

Avrupa Yeşil Mutabakatı

İş insanlarımız tarafından Avrupa Birliği üyesi ülkelerin pazarına erişimde dikkate alınması gereken önemli bir husus da Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde gerçekleşmekte olan ekonomik dönüşüm sürecidir.

Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM)[1] ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koymuştur. AB, bu hedefe ulaşmak için yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Sanayiden finansmana, enerjiden ulaştırmaya ve binalardan tarıma uzanan bir dizi alanda AB politikalarında kapsamlı değişiklikler öngören Yeşil Mutabakat, Tek Pazar'ın tesisinden bu yana AB'nin en büyük girişimlerinden birisidir.

Bu kapsamda, AB'nin iklim, enerji, arazi kullanımı, ulaşım ve vergilendirme politikalarının 2030 yılına kadar 1990'daki seviyesine kıyasla %55 emisyon azalımı sağlanacak şekilde gözden geçirilmesi için "Fit for 55" (55'e Uyum) mevzuat değişikliği paketi[2] Avrupa Komisyonu'nca 14 Temmuz 2021'de yayımlanmıştır.

Paketin uluslararası ticareti etkileyecek en önemli unsurlarından birisi Sınırda Karbon Düzenlemesidir[3] (SKDM/CBAM). Mekanizma, 2026 yılından itibaren ilk aşamada çelik, alüminyum, çimento, gübre, hidrojen ve elektrik ithalatında, AB Emisyon Ticaret Sistemi'nde (ETS) geçerli haftalık ortalama karbon ücretleri üzerinden ilgili ürünlerin üretimi aşamasında salınan emisyon miktarına göre hesaplanacak karbon fiyatına tabi tutulmasını düzenlemektedir. 1 Ekim 2023 ile 31 Aralık 2025 tarihleri arasında uygulanacak geçiş döneminde ise AB ülkelerindeki ithalatçıların mevzuat kapsamına giren ürünler için gömülü emisyonları ve varsa menşe ülkelerde ödenen karbon ücretlerini raporlaması gerekecektir. Ekim 2023 tarihi itibariyle başlatılan SKDM raporlama uygulamasına ihracatçılarımızın hızlı adaptasyonunu sağlamak için söz konusu uygulamaya başlangıçta tabii olacak olan demir-çelik, alüminyum ve çimento sektörleri özelinde bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, SKDM konusunda on-line bilgilendirmeler yapılmakta olup kayıtlar ve sunumlar Bakanlığımız sosyal medya hesaplarından[4] paylaşılmaktadır. Avrupa Komisyonu tarafından son olarak, SKDM uygulamasının basitleştirilmesine yönelik bir taslak yayımlanmış olup SKDM kapsamında yayımlanan tüm uygulama mevzuatları, detaylı bilgi notları ve son gelişmelere Bakanlığımız Yeşil Mutabakat sayfasından erişim sağlanması mümkündür.

Yeşil Mutabakatın ana unsurlarından bir diğeri ise ilgili tüm ürün mevzuatına etki edecek olan döngüsel ekonomidir. Bu ana tema altında, 10 Mart 2020 tarihinde Yeni Sanayi Stratejisi[5], 11 Mart 2020 tarihinde ise Döngüsel Ekonomi Eylem Planı[6] açıklanmıştır. Böylece AB, hammadde temini aşamasından ürünlerin üretimi, tüketimi ve atık yönetimine dair döngüsel bir yaklaşım ile yeni kurallar getirileceğini açıklamış, elektronik ve bilişim teknolojileri, piller ve araçlar, ambalaj, plastikler, tekstil, yapı ve inşaat, gıda, su ve besinler öncelikli sektörler olarak belirlenmiştir.

[1] *https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en*
[2] *https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/*
[3] *https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en*
[4] *https://www.youtube.com/@ticaret/search?query=skdm*
[5] *https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_416*
[6] *https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en*

Bu çerçevede, Batarya ve Batarya Atıkları Tüzüğü[7], Gıda ile Temas Eden Geri Dönüştürülmüş Plastik Tüzüğü[8], Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü[9], Yapı Malzemeleri Tüzüğü[10] yasalaşmış olup, döngüsel araç tasarımına[11] ilişkin mevzuatın yasama süreci devam etmektedir.

Öte yandan, Gümrük Birliği kapsamında ülkemizce uyum sağlanan ürün mevzuatında önemli değişiklikler getirecek olan ve 30 Mart 2022 tarihinde açıklanan Sürdürülebilir Ürün İnisiyatifi ile gıda, yem ve medikal ürünler haricinde tüm ürün grupları için sürdürülebilirliğin bir norm olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda 28 Haziran 2024 tarihinde AB Resmi Gazetesinde yayımlanarak yürürlüğe giren Sürdürülebilir Ürünler İçin Eko-Tasarım Tüzüğü (ESPR)[12] ile ürün-bazlı geliştirilecek eko-tasarım kurallarının genel çerçevesi oluşturulmuş olup, söz konusu eko-tasarım kuralları ile AB pazarına girişte kaynak verimliliği, çevre ve su ayak izi, zararlı kimyasal kullanımından arılık, dayanıklı, tamir edilebilir, geri dönüştürülebilir olma gibi kriterlerin esas alınması, ürün özelliklerinin dijital ürün pasaportu ile tüm ekonomik operatörlerin erişimine açık olması amaçlanmaktadır. Bu itibarla, ihraç ürünlerimizin AB pazarına girişinde, eko-tasarım kurallarına uyum sağlaması, ilgili teknik kriterlere uyumun belgelendirilmesi zorunlu hale gelecektir.

Bu çerçevede, ESPR mevzuatında belirlenen esaslara uygun olarak 2024-2027 döneminde demir-çelik, alüminyum, tekstil ve konfeksiyon, mobilya (yatak döşeği dahil), lastik, deterjan, boya, yağlayıcılar, kimyasallar, bilgi teknolojileri ürünleri ve diğer elektroniklerde AB pazarına giriş için eko-tasarım mevzuatlarının açıklanması beklenmektedir.

Buna ek olarak, AB bir taraftan üçüncü ülkelere yönelik atık ihracatını kontrol altına almayı hedeflerken, AB içindeki mevcut atıkların da bir kaynak olarak ekonomiye kazandırılmasını amaçlamaktadır.

Bu itibarla, AB tarafından açıklanan Atık Sevkiyatı Tüzüğü [13] ile AB içinde toplanan atıkların öncelikli olarak AB içinde kullanılması amacıyla atık sevkiyatlarına kısıtlamalar getirilmesi öngörülmektedir. Bu çerçevede, 21 Mayıs 2027 tarihinden itibaren AB'den atık ithalatı yapan tesislerin atığı çevreye uygun koşullarda işlediğine yönelik üçüncü taraf denetimlerine tabi tutulması zorunlu hale gelecektir. Bu çerçevede, ilgili denetimden geçmemiş tesislerin atık ithalatı yapması mümkün olmayacak olup, denetimlerde AB'nin Endüstriyel Emisyonlar Direktifi (2010/75) kapsamında atık işleme tesisleri için belirlemiş olduğu Mevcut En İyi Teknikler belgeleri başta olmak üzere mevzuatta listelenen AB mevzuatları ve uluslararası sözleşmelere uyum esas alınacaktır.

Atık Çerçeve Direktifinin Revizyonu[14] ile ise, AB içindeki atıkların kaynağında ayrı toplanması amacıyla Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS) uygulamasının tüm sektörlere genişletilmesi amaçlanmış, bu çerçevede 2025 yılı itibariyleAB üye ülkelerinde tekstil ve konfeksiyon atıklarının ayrı toplanmasının GÜS kapsamında gerçekleştirilmesine yönelik ortak kurallar düzenlenmiştir.

[7] *https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.191.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A191%3ATOC*
[8] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1616/oj
[9] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj/eng
[10] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj/eng
[11] *https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023PC0451*
[12] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401781
[13] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1157
[14] *https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-targeted-revision-waste-framework-directive_en*

Öte yandan, Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü (EUDR)[15] ile 30 Aralık 2025 tarihi itibarıyla, büyük oranda ormansızlaşmaya sebep olan soya, sığır eti, palm yağı, ahşap/ağaç ürünleri, kakao, kauçuk, kahve ve bunlardan elde edilen belirli ürünleri üretimde girdi olarak kullanan çikolata, mobilya, lastik, deri gibi ürünlerin AB pazarına girişinde ormansızlaşmaya/orman bozulumuna yol açmadığı ve insan ve işçi haklarına uygun üretildiğine yönelik özen yükümlülüğü beyanı zorunlu hale getirilmiştir.

29 Ocak 2025 tarihinde yayımlanan Rekabetçilik Pusulası[16] ile iklim değişikliği ile mücadele sürecinde AB'nin rekabetçiliğini artıracak adımlar atılması, innovasyonun kolaylaştırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesi, AB mevzuatlarının basitleştirilmesi amaçlanmıştır. 26 Şubat 2025 tarihinde açıklanan Temiz Sanayi Planı ile enerji maliyetlerinin düşürülmesi, yeni finansman kaynağı oluşturulması, hammadde tedarik güvenliğinin sağlanması, uluslararası işbirliklerinin artırılması, kamu alımlarında sürdürülebilir ürünlere talebin artırılmasına yönelik tedbirler belirlenmiştir. Bu doğrultuda, otomotiv sektörü eylem planı ile demir-çelik ve metaller eylem planları yayımlanmıştır.

**AB Yeşil Mutabakatı kapsamındaki güncel gelişmeler ve AB Kurumlarınca yayımlanan bilgi/belgeler hakkında özet bilgiye erişmek için Bakanlığımız web sitesindeki "Yeşil Mutabakat" bölümünü[17] takip ediniz.

Resmi hukuki altyapı ile birlikte Hollanda'nın dış ticaret politikasının aktüel hususları daha çok kalkınma işbirliği ve dış ticarette kazanma potansiyeli üzerinden tasarlanmıştır. Hollanda'nın dış ticaret politikaları kapsamında güncel pozisyonlarının ana hatlarını Hollanda Dışişleri Bakanlığı tarafından yayımlanmış bulunan "Dış Ticaret ve Kalkınma İşbirliği için Bir Strateji" isimli bir belge aktarmaktadır. Adıgeçen belgede küresel görünümün ele alındığı bir giriş bölümü ile birlikte temel olarak 3 bölüm bulunmaktadır. Bunlar; (1) Hollanda'nın ticaret politikasını ele alan bir bölüm, (2) kalkınma alanında işbirliğini ele alan bir bölüm ve son olarak (3) küresel güncel gündem çerçevesinde Hollanda çözümlerini ele alan bir bölümdür.

Bahsekonu politika belgesi yukarıda kayıtlı bölümlerle ilişkili üç farklı ülke listesi içermektedir. Bu ayrımın sebebi her bir ülke listesi için ticaret veya kalkınma işbirliği veya birleşik olarak ticaret ve kalkınma işbirliği için farklı hedeflerin belirlenmiş olmasıdır. Ülke listeleri aşağıda sunulmaktadır:

Ticaret Politikası (Bölüm 1):
Bu bölüm Hollanda'nın kazanma kapasitesi üzerine tasarlanmıştır. Ticaret politikası bölümünde öncelikli pazarlar yer almakta olup bu kapsamda 25 ülke seçilmiştir. Bunlar: Almanya, Belçika, Fransa, Birleşik Krallık, İrlanda, İtalya, İspanya, Polonya, İsveç, İsviçre, Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Meksika, Brezilya, ÇHC, Hindistan, Japonya, Endonezya, Güney Kore, Tayvan, Vietnam, Singapur, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir.

Politika belgesine göre Hollanda Hükümeti, ekonomik diplomasiyi ve ticaret teşvik araçlarını konuşlandırarak 25 öncelikli pazara proaktif bir yaklaşım sergileyecektir. Türkiye'nin de içinde yer aldığı bahsekonu pazarlar, Hollandalı büyük işletmeler ve KOBİ'ler için ihracat ve yatırım fırsatlarını iyileştirmeye yönelik yapısal eylemler ile Hollanda iş dünyası için en iyi kazanç

[15] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1115&qid=1687867231461
[16] https://commission.europa.eu/document/download/10017eb1-4722-4333-add2-e0ed18105a34_en
[17] *https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat*

fırsatlarını sunmaktadır. 25 öncelikli pazar, aşağıdaki konularda objektif verilere ağırlık verilerek seçilmiştir:
- Pazarın toplam ekonomik büyüklüğü (%30)
- Hollanda ile pazar arasındaki ikili ticaret (%60)
- Ekonomik diplomasinin katma değeri (%10)

Ayrıca, bu 25 pazar seçilirken jeopolitik eğilimler ve gelişmeler, güvenlik, yenilikçilik kapasitesi ve ortaklıklar ile sürdürülebilirlik taahhüdü de dikkate alınmıştır.

Kalkınma İşbirliği (Bölüm 2):
Kalkınma üzerinde bir etkiye sahip olmak için, Hollanda gelir düzeyi daha düşük, daha kırılgan ülkelere odaklanmayı planlamaktadır. Kalkınma işbirliği bakımından seçilen ülkeler: Benin, Burkina Faso, Burundi, Etiyopya, Mali, Mozambik, Nijer, Filistin, Güney Sudan, Sudan, Uganda, Yemen, Afganistan, Bangladeş, Çad, Mısır, Irak, Ürdün, Kenya, Lübnan, Somali ve Tunus'tur.

Birleşik Ülkeler (Bölüm 3):
Hollanda'nın işletmeler ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde sürdürülebilirlik ve dijital dönüşüme odaklanabileceği, çoğunlukla düşük orta gelirli ülkeler hedeflenmiştir. Bu grupta seçilen ülkeler: Fil Dişi, Mısır, Gana, Kenya, Fas, Nijerya, Senegal, Güney Afrika, Bangladeş, Hindistan, Endonezya, Vietnam, Kolombiya ve Ukrayna'dır.

Politika belgesi, Kovid-19 pandemisinin ticaret ve kalkınma işbirliği üzerinde "radikal" etkisini not etmektedir. Bu kapsamda, uluslararası ticaret zarar gördüğü, uluslararası değer zincirlerinin savunmasız olduğu ortaya çıktığı ve istenmeyen stratejik bağımlılıkların (örneğin tıbbi cihazlarla ilgili olarak) açıkça belirdiği kaydedilmektedir. Jeopolitik gerilimlerin gıda üretimini, gıda taşımacılığını, enerji fiyatlarını ve enflasyonu etkilediği belirtilmektedir.

Politika belgesine göre yukarıda bahsekonu gelişmelerin insan hakları, yoksulluk, eşitsizlik gibi alanlarda sonuçları ortaya çıkmaktadır. Hollanda bahsekonu olumsuz sonuçları hafifletmek için harekete geçecektir. Bu noktada Hollanda Hukümeti, Birleşmiş Milletler (BM) ve Avrupa Birliği (AB), çok taraflı kalkınma bankaları ve Avrupa Yatırım Bankası da dahil olmak üzere kilit oyuncuların tutarlı ve koordineli çaba göstermesini istemektedir.

Politika belgesi Hollanda ve AB'nin ÇHC ile sürdürdüğü ilişkileri, "mümkünse açık, gerektiğinde koruyucu" olarak ifade etmektedir. ÇHC hem sistemik bir rakip hem de ticarette ve iklim değişikliğine karşı mücadelede önemli bir ortaktır. Bu "ikilem" AB ile ÇHC arasındaki ilişkileri baskı altına almaktadır. Bu durum, AB ülkelerinin kendilerini haksız rekabetten korurken kendi temel değerlerini daha etkin bir şekilde teşvik etmeleri gerektiği anlamına gelmektedir. Bu çerçevede Hollanda, istenmeyen devralmalara karşı korumayı, istenmeyen bilgi transferlerini önlemeyi ve insan hakları ile Batı değerlerini korumayı seçmektedir. Hükümetin gündemindeki diğer öncelikler arasında ekonomik dayanıklılığın teşvik edilmesi ile istenmeyen stratejik bağımlılıkların azaltılması yer almaktadır.

Politika belgesi Avrupa'nın açık stratejik özerkliğe ihtiyacı olduğundan hareket ile kıtanın enerji geçişine daha fazla yatırım yapması gerekeceğini öngörmektedir. Sürdürülebilirlik bu bakımdan hayatidir. Bu nedenle Hollanda Hukümeti, gelişmekte olan ülkeleri yeşil ekonomik büyümeyi tercih etmeleri konusunda desteklemektedir. Bu kapsamda, hafifletme (küresel

ısınmayla mücadele) ve uyum sağlama (ülkelerin iklim krizinin sonuçlarıyla daha iyi başa çıkmalarına yardımcı olma) Hollanda iklim eyleminin iki ana hedefidir.

Hükümet, mallar, hizmetler ve hammaddeler üzerindeki stratejik bağımlılıkları azaltmayı planlamaktadır. Bu geçiş için kritik öneme sahip bazı ham maddeler AB dışından ithal edilmektedir. Mümkün olduğunda, Hükümet, açık stratejik özerkliğe ilişkin eylem ile Sorumlu İş Davranışı (RBC) politikası arasında tutarlılığı sağlamaya çalışırken, Avrupa'da üretimi teşvik etmek için çalışacaktır. Bu amaçla, bir jeo-ekonomik izlemenin kapsamı ve katma değeri araştırılmaktadır. Bu monitör, Hollanda'nın değer zincirleri aracılığıyla stratejik ekonomik bağımlılıklarına ve ülkelerin ekonomik etkilerini jeopolitik amaçlar için kullanma yollarına genel bir bakış sağlayacaktır. Bu kapsamda Hükümet, girişimcileri stratejik bağımlılıklar konusunda bilinçlendirmek için aktif olarak bilgilendirecektir. Hükümet ayrıca ekonomik diplomasinin stratejik bağımlılık risklerini azaltmada oynayabileceği rolü de araştıracaktır. Örneğin, kritik hammaddeler AB-ABD Ticaret ve Teknoloji Konseyi'nde önemli bir konu olarak ele alınmaktadır. Hollanda, hem Kritik Ham Maddelere İlişkin AB Eylem Planı ile uyumlu hem de ulusal Döngüsel Ekonomi Uygulama Programı ile yakından bağlantılı bir hammadde politikası oluşturmak için harekete geçecektir.

Hassas teknolojiler de dahil olmak üzere stratejik mallar üzerindeki ihracat kontrolleri, Hollanda güvenlik politikasının önemli bir bileşenidir. Hollanda'nın ulusal düzeydeki amacı, hassas mal ve teknolojilerin kötü ve istenmeyen kullanımını önlerken, mümkün olduğunca ticareti kolaylaştıran şeffaf bir politika izlemeyi sürdürmektedir. Yapay zeka, kuantum hesaplama, fotonik ve yarı iletkenler dahil olmak üzere çok sayıda hassas teknolojideki gelişmeler bu noktada potansiyel taşımaktadır. Hollanda ihracat kontrol politikası, giderek artan bir şekilde yüksek değerli stratejik malları ve teknolojileri korumaya odaklanmaktadır. Jeopolitik değişikliklerin de Hollanda ihracat kontrol politikası üzerinde de sonuçları vardır. Hollanda, ihracat kontrollerini AB yasal çerçeveleri dahilinde yürütmektedir.

Bu çerçevede, Hollanda Ekonomi Bakanı Beljaarts'ın girişimiyle, 12 Mart 2025'te Brüksel'de Avusturya, Belçika, Finlandiya, Fransa, Almanya, İtalya, Polonya, İspanya ve Hollanda'nın katılımıyla "Semicon Koalisyonu" kurulmuştur. Sayılan ülkelerin Bakanları, Avrupa yarı iletken endüstrisini güçlendirme konusunda anlaşmıştır. Söz konusu iş birliği, yeni ve güvenilir teknolojilerin geliştirilmesi, Avrupa'nın tedarik zincirindeki konumunun güçlendirilmesi ve araştırmaların daha hızlı ticarileştirilmesine odaklanmaktadır.

Öte yandan, Hollanda, su, enerji, sürdürülebilir hareketlilik, gıda güvenliği, tarım sektörü ve yaşam bilimleri ve sağlık gibi alanlarda öne çıkmaktadır. Bu nedenle Hükümet, bu ve diğer alanlarda yurtdışında faaliyet gösteren Hollandalı girişimcileri desteklemeye devam etmektedir. Önümüzdeki yıllarda Hollanda'nın ana çabası, uluslararası ticaret için en büyük potansiyele sahip 25 öncelikli pazara odaklanmaktır.

Hükümet, kalkınma işbirliğinde geniş odaklı ülkeler olarak sayılan Benin, Burkina Faso, Burundi, Etiyopya, Mali, Mozambik, Nijer, Filistin, Güney Sudan, Sudan, Uganda, Yemen ile kalkınma işbirliğinde özel amaçlı ülkeler olan Afganistan, Bangladeş, Çad, Mısır, Irak, Ürdün, Kenya, Lübnan, Somali ve Tunus için BM sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmaya, yoksulluğun, terörün, düzensiz göçün temel nedenlerini ele almaya ve iklim değişikliğine uyum sağlamaya ve bunları hafifletme gayretine odaklanmaya devam edecektir. İklim değişikliği, insan hakları

ve istikrar dahil olmak üzere kalkınmanın önündeki birçok zorluk, Hollanda'nın kendi başına bir fark yaratması için çok büyüktür. Bu nedenle, mümkün olan her yerde AB üzerinden çalışmalar yapılacaktır.

Hollanda, gelişmekte olan ülkelerdeki iş ortamını güçlendirmekte, sürdürülebilirlik standartlarını karşılayan ticareti teşvik etmekte ve mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'ler) finansal hizmetlere daha iyi erişimini sağlamaktadır. Hükümetin özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki KOBİ'leri güçlendirmeye odaklanmasıyla odak noktası dijital ve sürdürülebilirlik geçişlerine kayacaktır. Bu, hem kadın hem de erkek çiftçiler ve girişimciler için güvenilir dijital platformlar ve hizmetler dahil olmak üzere fintech ve e-ticaret alanındaki gençlere fırsatlar sunacaktır. Özel sektör geliştirme programları, yalnızca dijitalleşmenin yarattığı istihdam sayısına değil, aynı zamanda iklim üzerindeki etkisine de odaklanacaktır. Hollanda, gelişmekte olan ülkelerin sıcak hava dalgaları, kuraklık ve sel gibi aşırı hava olaylarına daha iyi uyum sağlamasına yardımcı olacaktır. Gıda ve su güvenliği, genel sağlık, cinsiyet eşitliği, güvenlik, adalete erişebilirlik ve hukukun üstünlüğü, acil durum yardımı, sivil toplumun güçlendirilmesi konularında çalışmalar desteklenecektir.

İthalat Rejimi

Genel olarak Hollanda'ya ithal edilen ürünler ile ilgili öncelikle ürünün herhangi bir ticari marka, tasarım, patent veya telif hakkı yasalarına tabi olup olmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir. Üretici ihracatçılarımızın tasarım ve ticari marka açısından iyi bir şekilde korunduğundan emin olmasında fayda vardır. Hollanda Gümrükleri Hollanda'ya giren ürünlerin güvenlik, sağlık, ekonomi ve çevre ile ilgili dört başlıkta mevzuata uyup uymadığını kontrol etmektedir. Sözkonusu 4 başlıkta kontrole tabi ürünlerle ilgili bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

1. Sağlık

Ürün Güvenliği:

Avrupa Komisyonu, malların ürün güvenliği açısından kontrol edilmesine yönelik yönergeler geliştirmiştir. Kamu otoritelerince yapılacak olan kontroller, kamu menfaatleri için yüksek düzeyde koruma sağlayan ürün gereksinimlerine odaklanmaktadır. Örneğin;

- Genel sağlık
- İş sağlığı ve güvenliği
- Tüketicinin koruması
- Çevresel koruma
- Güvenlik

Gümrüklerin bir sinyalizasyon görevi bulunmaktadır. Bu görev marifetiyle, gümrüğün herhangi bir usulsüzlüklerden şüphelenmesi halinde bu şüphe, ürün gerekliliklerini denetleyen kuruluşa iletilmektedir.

Avrupa Birliği'nin diğer üye devletlerinde denetim ise diğer üye devletin gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Ancak kontrol, o üye devlette belirlenen başka bir kuruluş tarafından da gerçekleştirilebilir.

Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler:

Veterinerlik ürünlerinin AB dışından ithalatında oldukça katı kurallar geçerlidir. Aşağıdaki ürünler veterinerlik ürün kapsamına girmektedir:

- Canlı hayvanlar
- Et ve et ürünleri
- Yumurtalar
- Balık ve balık ürünleri
- Süt ve süt ürünleri

İnsanların hayvansal gıda tüketerek hastalanma riski olması sebebiyle veterinerlik ürünlerinin ithalatı, yalnızca hayvanların sağlığı değil aynı zamanda insanların sağlığıyla da ilgili olarak kabul edilmiştir.

Bunun yanında, Hollanda'daki çiftlik hayvanlarının, AB dışındaki ülkelerden gelen enfekte hayvanlarla temasa geçmeleri durumunda da enfekte olabilme riskinden ötürü, Hollanda Gıda ve Tüketici Ürünleri Güvenliği Otoritesi (NVWA), besi hayvanı ve hayvansal ürünlere uygulanan sağlık gerekliliklerini sıkı bir şekilde tatbik etmektedir.

Gümrüklerin veteriner muayene sürecinde önemli bir görevi, malların ithalat için beyan edilmesi durumunda herhangi bir usulsüzlüğü NVWA'ya bildirmesidir.

Bitkiler, Çiçekler, Sebzeler ve Meyveler:

Bitkisel ürünlerinin ithalatında da oldukça katı kurallar uygulanmaktadır. Aşağıdaki ürünler bitkisel ürün kapsamına girmektedir:

- Bitkiler ve bitki kısımları
- Kök yumruları ve çiçek soğanları
- Kesme çiçekler

Belirli Meyve ve Sebze Türleri:

Bu ürünlere ilişkin kurallar, bitkilerin ve bitkisel ürünlerin zararlı organizmalara karşı korunmasıyla ilgilidir. Bitki sağlığı denetimi Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority-NVWA (*https://english.nvwa.nl/topics/themes/plant-health*) tarafından gerçekleştirilmektedir. Gümrüğün bitki sağlığı kontrol sürecinde önemli bir görevi, malların ithalat için beyan edilmesi durumunda herhangi bir usulsüzlüğü NVWA'ya bildirmesidir.

Korunan Hayvan ve Bitki Türleri (Ticaret Beyanında Bulunanlar İçin):

Hayvan ve bitkilerin yoğun ticareti nedeniyle pek çok nadir hayvan ve bitki türünün nesli tükenmiştir. Görülmektedir ki, aşırı ticaretin önlenememesi durumunda çok daha fazla nadir hayvan ve bitki türlerinin nesli tükenme riski altındadır. Nesli tükenmekte olan türlerin ticaretini, düzenlemeler yoluyla ele almak için dünya çapında bir irade söz konusudur.

Washington Sözleşmesi (resmi adıyla Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES)) 1975'te akdedilmiştir. CITES, nesli tükenmekte olan hayvan ve bitki türlerinin uluslararası ticaretiyle mücadelede uluslararası iş birliğinin temelini oluşturmaktadır. Nesli tükenmekte olan hayvan ve bitki türlerinin korunmasına ilişkin ulusal düzenlemeler Doğa Koruma Kanununda yer almaktadır.

Gümrük denetimi öncelikle koruma altındaki yerli ve egzotik hayvan ve bitki türlerinin ve bunların ürünlerinin Hollanda topraklarına giriş ve çıkışlarına odaklanmaktadır. Bu denetim esas olarak malların getirildiği dış sınırda ve aynı zamanda Hollanda'nın diğer yerlerinde de yapılmaktadır.

Hayvan Yemi Kontrolü:
AB dışındaki ülkelerden hayvan yemi ithalatında oldukça katı kurallar uygulanmaktadır. Aşağıdaki ürünler hayvan yemi kapsamına girmektedir:
- Tahıllar ve tapyoka gibi toplu hayvan yemi malzemeleri
- Antibiyotikler ve tatlandırıcılar gibi hayvan yemi katkı maddeleri

Bu kurallar, insan ve hayvan sağlığının korunmasını amaçlamaktadır. Hayvan yemi kontrolü Hollanda Gıda ve Tüketici Ürün Güvenliği Otoritesi (NVWA) tarafından yürütülmektedir.

Veteriner İlaçları:
Hollanda pazarında bazı veteriner ilaçlarının satışına izin verilmemektedir. Bunlar;
- Güvenliği, etkinliği ve kalitesi belirlenmemiş veteriner tıbbi ürünleri
- Hayvan sağlığına zararlı veteriner ilaçları
- İşe yaradığı kanıtlanmamış veteriner ilaçları

Veteriner tıbbi ürünlerinin izinsiz olarak Hollanda topraklarına ithalatı yasaktır. Gerekli izni İlaç Değerlendirme Kurulu vermektedir. Gümrük, Veteriner ilaçlarının izinsiz olarak serbest dolaşımına izin vermemektedir. Hollanda Gıda ve Tüketici Ürün Güvenliği Kurumu, izinsiz gönderi sürecini yönetmektedir. Veteriner tıbbi ürünleri başka bir AB üye devletine yönelik ise gümrük kontrolü altında söz konusu üye devlete nakli mümkündür.

2. Çevre

Radyoaktif Maddelerin ve Nükleer Maddelerin İthalatı ve İhracatı:
Radyoaktif maddelerin ve nükleer malzemelerin ithalatı, ihracatı ve taşınmasında oldukça katı kurallar uygulanmaktadır. Gümrük, ithalat, ihracat ve taşıma sırasında bu kurallara uyulup uyulmadığını kontrol etmektedir. Bu kontrol esas olarak Nükleer Güvenlik ve Radyasyondan Korunma Otoritesi (ANVS) tarafından ithalat, ihracat veya transit için verilen izinlerin kontrolüyle ilgilidir. Kuralların ihlali halinde taşıma derhal durdurulmakta ve Altyapı ve Su Yönetimi Bakanlığı'na bilgi verilmektedir.

Tehlikeli Maddelerin Taşınması:
Tehlikeli maddelerin taşınması ulusal ve uluslararası kurallara tabidir. Gümrüklerin bu taşımada denetleyici rolü bulunmaktadır. Gümrük, diğer düzenlemelerin yanı sıra, bu maddelerin taşınmasına ilişkin kurallara uyulmasını sağlamaktadır.

Çevre Açısından Tehlikeli Maddeler:
“Çevre Yönetimi Yasası” insanları ve çevreyi tehlikeli maddelere ve preparatlara karşı korumaya yönelik kurallar içermektedir. Bu yasanın kapsamı içerisinde şu hususlar da bulunmaktadır:
- Ozon tabakasına zararlı maddeler
- Kadmiyum içeren ürünler
- Bazı mineral yağlar

- Bazı kimyasallar
- Havai fişekler

Altyapı ve Su Yönetimi Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı, gümrüklerin bu mallara ilişkin görevlerine ilişkin anlaşmalar yapmış olup anlaşmanın içeriğinde şu hususlar bulunmaktadır:
- Ozon tabakasını incelten maddelere ilişkin izinlerin kontrol edilmesi
- İthalat için beyan edilen havai fişek gönderilerinin raporlanması
- Malların içeriğini araştırmak için numune alınması
- Tehlikeli kimyasalların ihracatında referans kimlik numarasının kontrol edilmesi

Atıklar:
Atıkların taşınmasında gümrüklerin rolü, esas olarak atıkların uluslararası taşınmasının denetlenmesine odaklanmaktadır. Atıkların taşınmasına ilişkin kurallar Avrupa Toplulukları içinde, Avrupa Toplulukları içinde ve Avrupa Topluluklarından Atık Transferinin Denetlenmesi ve Kontrolüne ilişkin Avrupa Yönetmeliği (EVOA)'nde belirlenmiştir. Bu Yönetmeliğin en önemli unsurlarından birisi belirlenen atık malzemelerin ancak ilgili tüm çevre otoritelerinin izniyle uluslararası olarak transfer edilebilmesidir.

Önerilen atık nakliyesi önceden yetkili makama bildirilmelidir. Hollanda'da bu makam, İnsan Çevresi ve Taşımacılık Müfettişliği, EVOA Atık Lisanslama departmanıdır. Bildirime göre İnsan Çevresi ve Taşımacılık Müfettişliği, atıkların taşınmasına izin verilip verilmeyeceğini değerlendirmektedir. İzin verilmesi halinde atıkların taşınmasına ilişkin belge düzenlenecektir. Bu belgenin taşıma sırasında eşyanın yanında bulunması gerekmektedir.

Atık taşımacılığının gerçekleşip gerçekleşmeyeceği ve gerçekleşecekse hangi koşullar altında gerçekleştirilebileceği diğer hususların yanı sıra aşağıdakilere bağlıdır:
- Atığın ortaya çıktığı süreç
- Atık türü
- Atığın oluştuğu alan
- Atıkların varış noktası
- Menşe bölgesinde işleme olanakları ve
- Yeniden kullanım olanakları

EVOA, atıkları yeşil ve turuncu atık listesinde sınıflandırmaktadır. Her listeyle uluslararası sevkiyata ilişkin özel kurallar ilişkilendirilmiş olup en katı kurallar turuncu listedeki atık maddelere uygulanmaktadır.

3. Güvenlik:
Silahlar ve Mühimmat:
"Silahlar ve Mühimmat Yasası" Hollanda'da yasa dışı silah ve mühimmat bulundurmayla mücadele etmektedir. Bu yasa, diğer hususların yanı sıra, Hollanda topraklarına giriş ve çıkışları ve silah ve mühimmat bulundurulmasını yasaklamaktadır.

Ayrıca kanunda, silah ve mühimmatın yasal olarak bulundurulmasına ilişkin kurallar da yer almaktadır. Her ne kadar bazı eylemlere bazen izin veriliyor olsa da daha sonra izin belgesine sahip olunması gerekmektedir. Söz konusu izinler şunlardır:

- Eksiklik izni
- Muafiyet
- Onay
- İhracat izni

Groningen Gümrük/İthalat ve İhracat Merkezi Servisi (CDIU), bir onay veya ihracat iznine başvuru prosedürü hakkında bilgi sağlamakta, talepleri işleme koymakta ve onayları ve ihracat izinlerini vermektedir.

Opium Act (Afyon Yasası):
Hollanda sınırından narkotik (Afyon Yasası kapsamına giren mallar) geçirilmesine izin verilmemektedir. Bunun istisnası, Hollanda Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığından izin alınmasıdır. Gümrük, Avrupa dış sınırlarında iznin olup olmadığını kontrol etmektedir.

Afyon Yasası kapsamına giren maddeler:
- Haşhaş
- Cannabis
- Eroin
- Kokain
- Ecstasy

Farmatec, Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığı adına narkotiklerin piyasaya sürülmesi için izin verebilmektedir.

İlaç Öncüleri:
Uyuşturucu üretmek için bazı kimyasallar kullanılabilmekte olup, bu kimyasallara ilaç öncüleri denmektedir. İlaç ara maddelerini Avrupa Birliği'ne getirmek, ticaretini yapmak, saklamak veya taşımak izne tabi olup gümrük bu izinlerin varlığını kontrol eder. İzin belgesinin eksik olması durumunda Gümrük sevkiyatı durdurabilir. Ayrıca ceza gerektiren bir suça maruz kalma riski de bulunmaktadır.

İlaçlar (Yalnızca Ticari Amaçlı):
Hollanda'da hükümet, sağlığa zararlı olabilecek veya işe yaradığı kanıtlanmamış ilaçların piyasaya sürülmesini arzu etmemektedir. Bu amaca ulaşmak için İlaç Yasası aşağıdaki maddelerin Hollanda topraklarına girişini yasaklamaktadır:
- Ruhsatsız ilaçlar ve
- Kayıt olmadan ilaç yapımında kullanılan aktif maddeler

Farmatec, Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığı adına ilaçların ve aktif maddelerin Hollanda topraklarına girişi için izin verebilmekte ve şirketleri tescil ettirebilmektedir.

Hollanda'ya izinsiz giren ilaçlar ve ilaçlara yönelik aktif maddeler Gümrükler tarafından durdurulmaktadır. Gümrük, bu hususta Sağlık Müfettişliğini bilgilendirmekte ve daha sonra Sağlık Müfettişliği'nin sevkıyatın nasıl ele alınması gerektiğine ilişkin talimatlarını takip etmektedir.

4. Ekonomi

Stratejik Mallar:

Stratejik mallar, belirli ülkelere ihracatına, ithalatına veya transit geçişine izin verilmeyen veya yalnızca belirli koşullar altında izin verilen mallardır. Bunun nedenleri güvenlik ve uluslararası anlaşmalardır. Bu ürün grubu genellikle aşağıdakilere ilişkindir:

- Askeri amaçlar için kullanılan
- Hem sivil hem de askeri amaçlar için kullanılan
- Kitle imha silahlarının ve/veya bu silahların dağıtım araçlarının üretiminde kullanılan ürünler
- Stratejik malların ihracatı, ithalatı ve transit taşınması sıkı bir şekilde düzenlenmektedir. Temel prensip, ithalat, ihracat veya transit taşıma için izin alınması veya bildirim zorunluluğunun bulunmasıdır.

Merkezi İthalat ve İhracat Hizmeti (CDIU):

Gümrük, malların ithalat ve ihracatını denetlemekte, ödenmesi gereken vergilerin ödenip ödenmediğini ve malların ihracatta mevzuata uygun olup olmadığını kontrol etmektedir.

Stratejik mal ve hizmetlerin ihracatı, ithalatı ve transit taşınması katı düzenlemelere tabidir. Çoğu durumda izne gereksinim vardır. Belirli ülkeler için yaptırımlar geçerlidir ve bu nedenle belirli mal veya hizmetlerin bu ülkelere veya bu ülkelerden ithal veya ihraç edilmesi mümkün değildir.

Stratejik Hizmetler Yasası, stratejik mallara yönelik stratejik hizmetlere ilişkin kuralları düzenlemektedir. Kanunda ayrıca işkence aletlerine (söz konusu mallar Avrupa Birliği 2019/125 sayılı Yönetmeliğin Ek II ile Ek III ve IV'ünde belirtilmiştir) yönelik teknik yardıma ilişkin kurallar da yer almaktadır. 3 tür stratejik hizmet söz konusudur:

- Yazılım veya teknolojinin fiziksel olmayan aktarımı
- Teknik destek

Aracılık Hizmetleri:

Gümrük Merkezi İthalat ve İhracat Servisi (CDIU), bu mal ve hizmetlerin ithalatı ve ihracatı hakkında bilgi sağlamaktan ve izinleri vermekten sorumludur. Bu kapsamda CDIU:

- İzin başvurusu veya rapor hazırlama prosedürü hakkında bilgi sağlama,
- Talepleri işleme koyma,
- Gerekli izinleri verme,
- Verilen izinlere ilişkin raporlar hazırlama hizmetleri vermektedir.

Taklit Ürünler:

Sahte ürünlerin ithalatı yasaktır. Bir ürün üzerinde fikri mülkiyet hakkı söz konusuysa, hak sahibi açıkça izin vermedikçe başkası onu kopyalayamamaktadır. Fikri mülkiyet haklarının Hollanda'da veya başka bir AB üye ülkesinde ihlal edilme tehlikesi durumunda, Gümrüklerden buna karşı önlem alınmasını talep etme imkanı bulunmaktadır. Gümrük bu talebi onaylarsa ve gümrük, talepte tanımlanan malları inceleme sırasında bulursa, bu malların geçişini durduracaktır. Daha sonra, fikri mülkiyet haklarının gerçekten ihlal edilip edilmediğini belirleme ve gerekli hukuki prosedürleri başlatma imkanına sahip olması için fikri mülkiyet hakkı sahibine bilgi verilecektir.

Ayrıca gümrüklerin, ticari marka sahibinin önceden talepte bulunmasına gerek kalmadan, bir inceleme sırasında fikri mülkiyet haklarının olası bir ihlalini tespit etmesi de mümkündür. Bu durumda Gümrük ticari marka sahibiyle iletişime geçecektir. Ticari marka sahibi daha sonra haklarını korumak için gerekli adımları atabilmektedir.

Kültürel Eşyaların İthalatı ve İhracatı:
AB'den kültürel malların (sanat eserleri ve antikalar gibi) ihracatında oldukça katı kurallar geçerlidir. Bunun için genellikle Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı Hükümet Bilgi ve Miras Müfettişliği'nden ihracat iznine ihtiyaç bulunmaktadır. Kültürel eşyaların ihracatı sırasında gümrük ihracat izninin olup olmadığını kontrol etmekte; aksi takdirde ihracat durdurulmakta ve Hükümet Bilgi ve Miras Müfettişliği ile iletişime geçilmektedir.

İhracat izninin zorunlu olup olmadığı, kültürel varlık kategorisine göre değere ve yaşa bağlıdır. Örneğin çizimlerin değer eşiği 15.000 Euro, yaş eşiği ise 50'dir. Bir çizim bu eşiklerin her ikisini de aşarsa, ihracat izninin olması gerekmektedir. 2 tür ihracat izni vardır; standart izin ve özel açık izin. Genellikle standart ihracat iznime ihtiyaç bulunmaktadır. Belirli bir kültürel nesnenin AB'den birkaç kez geçici olarak ihraç edilmesi durumunda özel ihracat iznine ihtiyaç vardır. Özel ihracat izni en fazla 5 yıl süreyle geçerlidir.
Hollanda Gümrüklerinin yukarıda sayılanlarla ilgili görevleri yerine getirirken uyguladığı yasa ve yönetmeliklerden hangi bakanlıkların sorumlu olduğuna ilişkin bilgi aşağıdaki bağlantı adresi üzerinden incelenebilmektedir:
- *https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontenten/belastingdienst/customs/safety_health_economy_and_environment/introduction/summary_of_customs_vgem_tasks_and_the_relevant_ministries/*

Hollanda'da gümrük mevzuatının uygulaması Vergi ve Gümrük İdaresi (Belastingdienst; *http://www.belastingdienst.nl*) tarafından takip edilmektedir. Gümrük işlemleri ithalatçı ya da temsilcisi tarafından yürütülebilmektedir. İthalatta gümrük vergisinin yanında bazı ürünlerde özel tüketim vergisi ve KDV alınmaktadır. Gümrük tarifesi tüm AB üyeleri için aynı iken, özel tüketim vergisi ile KDV oranları değişebilmektedir.

Diğer taraftan, AB, haksız ticaret uygulamalarına karşı DTÖ anlaşmalarının üye devletlere verdiği yetkiler çerçevesinde, ticari korunma önlemleri uygulamaktadır. AB ve dolayısıyla Hollanda tarafından uygulanan korunma önlemleri bilgilerine (*https://policy.trade.ec.europa.eu/index_en*) web sayfasından ulaşılabilmektedir.

Ayrıca, KDV ile ilgili olarak, eşyanın varış ülkesinde KDV yükümlülüğünün gerçekleşmesi uygulaması mevcuttur. Normal koşullarda AB dışından gelen ürünlerin Hollanda'ya girişinde gümrük beyannamesi düzenlenmesi gerekmekte olup, sonrasında bu ürünlerin AB içinde serbest dolaşıma sokulması mümkün bulunmaktadır.

Bununla birlikte, bu işlem sırasında gümrük idarelerinde ithalat işleminden doğan KDV'nin ödenmesi gerekmektedir. İthalat işlemi Hollandalı bir firma adına yapılıyorsa ödenen KDV'nin sonradan vergi iadesi şeklinde geri alınması mümkündür.

Hollanda mevzuatına göre Hollanda'da yerleşik olmayan yabancı firmalar açısından bahsedilen KDV iade sistemine bir kolaylık getirilmiştir (Reverse-charge mechanism on import: Article 23).

Bu sayede yabancı firmalar tarafından bir vergi temsilcisi belirlenmesi suretiyle ithalat aşamasında KDV'nin hemen ödenmesi zorunluluğu ortadan kalkmaktadır.

Yabancı firmalar tarafından Hollanda'ya getirilen ürünlerin başka bir AB üyesi ülkeye gönderilmesi halinde bu ülkenin KDV oranına göre işlem yapılmakta ve Hollanda'da ayrıca KDV ödenmemektedir.

Gümrük Kontrolleri:

İthalat Kontrol Sistemi 2 Sürüm 3

ICS2 sistemi, ekonomik operatörlerin AB'ye doğrudan veya AB'den transit şekilde üçüncü ülkelere gerçekleştirilecek sevkiyatlarına ilişkin bilgi ve verilerin Yükleme Öncesi Kargo Bilgisi (PLACI) ve varış öncesi Giriş Özet Beyanları (ENS) aracılığıyla AB Gümrük İdareleri'ne sunulmasını gerekli kılan bir elektronik gümrük sistemidir.

Sistem ile kargo ve taşımaya ilişkin risk analizinin gerçekleştirilip güvenliğe ilişkin tehditlerin önlenebilmesi, uluslararası gümrük işlemlerinin kolaylaşması ve ekonomik operatörler ve AB Gümrük İdareleri arasındaki bilgi alışverişinin basitleşmesi amaçlanmaktadır.
Sistemden pek çok ticari aktör etkilenecek olup, AB sınırları içinde ve dışında posta operatörleri, ekspres kargo taşımacılığı, havayolu kargo taşımacılığı, denizyolu, demiryolu ve karayolu taşımacılığı, AB sınırları dahilinde belirli son alıcılar, lojistik firmaları bu aktörler arasında yer almaktadır. Bu yönüyle, doğrudan AB'ye veya AB'den transit olarak başka bir ülkeye eşya gönderen Birlik dışındaki, Türkiye dahil, tüm ihracatçılar sistemden etkilenecektir.

Sistem kapsamında, AB'nin ihtiyaç duyduğu verilerin girilmemesi halinde, taşımaya ilişkin işlemler AB sınırında durdurulup, eşyanın gümrük işlemleri yapılmayacak, yetersiz beyanlar reddedilecek ya da ticaret akışını sekteye uğratacak tedbirler söz konusu olabilecektir.

Sistem, sevkiyat kapsam ve şekline göre üç sürüm halinde uygulanmaktadır. Havayolu kargo taşımacılığı ön yükleme ve havayolu posta taşımacılığı ön yükleme için Sürüm 1, 15 Mart 2021 tarihi itibarıyla; havayolu genel kargo taşımacılığı ile havayolu taşımacılığı ve posta taşımacılığı için Sürüm 2 ise, 1 Mart 2023 tarihi itibarıyla halihazırda AB gümrüklerinde uygulanmaktadır. Deniz yolu, karayolu ve demiryolu taşımacılıklarını kapsayan Sürüm 3'ün operasyonel süreci öncelikle deniz yolu taşımacılığına konu sevkiyatlar için 3 Haziran 2024 tarihi itibarıyla AB gümrüklerinde başlamıştır. Karayolu ve demiryolu taşımacılığı için ise sisteme geçişin 1 Nisan 2025 tarihinde başlaması planlanmaktadır.

Bu sistem kapsamındaki uygulamaya ilişkin ilave bilgiye ve ekonomik operatörlere yönelik yayımlanan belgelere AB'nin Import Control System 2 (ICS2) - European Commission (europa.eu) [18] adresindeki bağlantıdan erişilebilmektedir.

İthalatta Talep Edilen Belge Örnekleri:
Hollanda'ya mal ithal ederken, gümrük düzenlemelerine uyumu sağlamak ve malların ülkeye sorunsuz girişini kolaylaştırmak için genellikle bazı önemli belgeler gerekmektedir. Bazı belgelerin gereksinimi ülkeye giren bütün mallar için öngörülmemiş; bazı ürün grupları için

[18] *https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/customs-security/import-control-system-2-ics2-0_en*

spesifik belgeler öngörülmüştür. Örneğin, Hollanda'nın en çok ithalat yaptığı ürünler içinde bulunan ilaçlar gurubunda ithalatta üretici sertifikası zorunluluğu bulunmaktadır.
Gerekli üretici lisansı olmadan ilaçların ithalatı (dökme veya kullanıcı paketleri halinde) yasaktır. Bu yasak tüm ilaç türleri için geçerlidir. Serbest dolaşım için beyan edilen ilaçlar, yalnızca ithalatçının bir Hollandalı imalatçı lisansına sahip olması durumunda serbest bırakılır. İthalatçının imalatçı, depolayıcı veya nakliyeci olması fark etmeksizin ithalat yapan kişi izin şartına tabidir. Düzenlenen üretici lisansları, MIA kapsamında EudraGMDP veritabanında listelenir.

Detaylı bilgiye aşağıdaki bağlantı adresi üzerinden erişim mümkündür:
https://www.belastingdienst.nl/bibliotheek/handboeken/html/boeken/HVGEM/geneesmiddelen-fabrikantenvergunning_geneesmiddelen.html

Hollanda'nın ithal ettiği ürünler için sunulması şartı koştuğu belgeler, ithal edilen ürünlerin niteliğini, değerini, kökenini ve güvenliğini doğrulamak için gereklidir. Genel itibariyle sunulması gerekli görülen bu belgeler şu şekilde sıralanabilir:
- Ticari Fatura
- Konşimento (B/L) veya Hava Konşimentosu (AWB)
- Paketleme Listesi
- Menşe Belgesi
- Bitki Sağlığı Sertifikası
- Veterinerlik veya Sağlık Sertifikası
- İthalat Lisansı veya İzni
- Gümrük İthalat Beyanı (Giriş Özeti Beyanı, ENS)
- Sigorta

İhracat Rejimi

İthalatında konşimento, ticari fatura, bitki sağlık sertifikası (bitki ve bitkisel ürünler), A.TR Dolaşım Belgesi, EUR.1 Dolaşım Sertifikası (tarım ve demir çelik ürünleri), kontrol belgesi (tarım ürünleri), gümrük beyannamesi gibi zorunlu belgelerin gerektiği ürünlerin dışında bazı ürünlerin Hollanda'ya ithalatı yasaklanmış veya ithal lisansına bağlanmıştır. Bu ürünler stratejik ürünler veya çevreye zararlı ürünler (silah, mühimmat, nesli korunan bitki ve hayvan türleri ile uyuşturucu vb.) kategorisinde yer almaktadır.

Hollanda da bazı ürün grupları için özel düzenlemeler ve izin, lisans uygulamaları bulunmakta olup bunun dışında ihracat serbesttir. Bu kapsamda temek kurallar aşağıda sıralanmıştır:

- Askeri ve çift kullanımlı ürünler ile stratejik hizmetler kapsamındaki ürünlere yönelik kontrol politikası vardır. İhracat kontrolü ihracattan önce yapılır.
- Kitle imha silahlarının ve bu silahlar için teslimat araçlarının geliştirilmesi ve yayılmasına katkıda bulunulacak dış ticaret faaliyetleri yasaktır.
- Askeri veya çift kullanımlı malların ihracatı için lisans uygulaması vardır.

- Hollanda, insan hakları ihlallerine, iç baskılara, uluslararası saldırganlıklara veya istikrarsızlıklara katkıda bulunurlarsa askeri veya çift kullanımlı malların ihracatı için lisans vermemektedir.
- Lisans verilip verilmeyeceği göz önüne alındığında, güvenlik çıkarları ekonomik çıkarlardan önceliklidir.

Konuya ilişkin detaylı bilgiye aşağıdaki adreslerden ulaşmak mümkündür:
- *https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/exportcontrole-strategische-goederen*
- *https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontenten/belastingdienst/customs/safety_health_economy_and_environment/cdiu_cluster/strategic_goods/*

Uyuşturucularla ilgili ithal lisansları ile ilgili ise aşağıdaki adresten bilgi almak mümkündür:
https://ondernemersplein.kvk.nl/opiumontheffing-aanvragen/

Bunun dışında bazı münferit uygulamalar olabilmektedir (*https://business.gov.nl/running-your-business/international-business/export/export-documents/*).

İhracat Kontrolleri:
Hollanda hükümeti, stratejik malların ve ilgili hizmetlerin ihracatını kontrol etmek için kapsamlı bir politika uygulamaktadır. Bu politika, askeri mallar, çift kullanımlı (dual-use) mallar, yaptırım malları, stratejik hizmetler ve işkence amaçlı kullanılan malları kapsamaktadır.
Bu sınıflandırmaya göre;
Askeri Mallar: Avrupa Birliği'nin ortak askeri malzeme listesinde yer alan ürünlerdir.

Çift Kullanımlı (Dual-Use) Mallar: Hem sivil hem de askeri amaçlarla kullanılabilen mallardır.

Yaptırım Malları: Belirli ülkelere uygulanan yaptırımlar kapsamında, normalde ihracat kontrolüne tabi olmayan bazı malların ihracatı yasaklanabilir veya lisans gerekliliğine tabi tutulabilir.

Stratejik Hizmetler: Stratejik mallarla ilgili hizmetlerdir ki şu hizmetleri içermektedir:
- Yazılım ve teknolojinin fiziksel olmayan transferi
- Teknik yardım sağlama.
- Aracılık hizmetleri.
-

İşkence Amaçlı Kullanılabilen Mallar: Giyotinler, başparmak vidaları, elektrik şoku cihazları, biber gazı ve uyuşturucu maddeler gibi işkence amaçlı kullanılabilen mallardır.

Stratejik Malların İhracat Kontrol Politikası:
Hollanda'nın stratejik malların ihracat kontrol politikasının temel prensipleri şu şekilde sıralanabilir:
- Kitle imha silahlarının ve bu tür silahların taşıma araçlarının geliştirilmesi ve yayılmasına katkıda bulunmamak.
- Askeri veya çift kullanımlı malların ihracatı için, insan hakları ihlalleri, iç baskı, uluslararası saldırganlık veya istikrarsızlığa katkıda bulunacak durumlarda lisans vermemek.
- Lisans verme kararlarında, güvenlik çıkarlarını ekonomik çıkarlardan üstün tutmak.

- Şirketler için gereksiz idari yükleri önlemek ve Hollandalı şirketler için uluslararası düzeyde eşit bir oyun alanı sağlamak.
- İhracattan önce ihracat kontrolünü gerçekleştirmek.

Gümrük Tarifeleri

Hollanda'ya ihraç edilecek ürünlerle ilgili gümrük vergileri, gereken şartlar ve diğer belgeler ile ilgili ürün kodu bazında araştırma yapmak ve bilgi edinmek mümkündür. Söz konusu bilgiler Gümrük Birliği'nin bir sonucu olarak Hollanda'nın, AB tarafından belirlenen gümrük vergilerini uygulaması hasebiyle AB'nin (*TARIC Consultation*) adresinden edinilebilir. Aynı zamanda, Hollanda gümrük idaresinin aşağıda kayıtlı adresinden güncel vergi ve mevzuata ilişkin bilgilerin sevkiyat bazında incelenmesi mümkün bulunmaktadır:
https://tarief.douane.nl/arctictariff-public-web/#!/home

Türkiye-AB Gümrük Birliği

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamındaki ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir miktar kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği 31 Aralık 1995 tarihinden beri yürürlükte olup, temeli 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970'de imzalanan Ek Protokol'e dayanmaktadır.

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini (sanayi payı itibariyle) kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sunulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal Dayanaklar:
- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin Gümrük Birliği'nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararı:
(*https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:21996D0213%2801%29&rid=2*)

- AT-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi'nin 1/2006 sayılı ve 26 Eylül 2006 tarihli AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararının uygulamasına ilişkin ayrıntıları düzenleyen karar
(*https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0018:0038:en:PDF*)

Gümrük Birliği, Amsterdam Anlaşması EK 1'de belirtilen tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler aşağıdaki yasal dayanaklar çerçevesinde tavizli bir rejimden yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir (Movement Certificate-Dolaşım Belgesi-EUR.1 ve fatura beyanı).

Yasal Dayanaklar:
- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 25 Şubat 1998 tarihli ve 1/98 sayılı kararı ile tarım ürünleri ticaret rejimi hakkında 3 no.lu Protokol:
(*https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:1998:086:TOC*)

- Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki anlaşma uyarında Anlaşmanın 1. Protokolünü değiştiren 8 Temmuz 1991 tarihli Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu kuran Anlaşma kapsamındaki ürünlerin ticaretiyle ilgili düzenlenen Ortak Komite'nin 2/99 sayılı kararı:
(*https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2009.143.01.0001.01.ENG*)

Öte yandan, 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın kabulü ve 31 Aralık 1995 tarihinde Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergileri sıfırlanmış ve Türkiye üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaya başlamıştır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği, sadece sanayi ürünlerini ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamakta, geleneksel tarım ürünleri ise kapsam dışı bulunmaktadır.

İşlenmiş tarım ürünlerinde gümrük vergileri tespit edilirken, tarım payı ile sanayi payı ayrılmakta ve sadece sanayi payı vergi muafiyetine tabi tutulmaktadır.

Rekabet

AB'nin Rekabeti Bozucu Yabancı Sübvansiyonlar Tüzüğü

Avrupa Komisyonunun Rekabeti Bozucu Yabancı Sübvansiyonlar Tüzüğü 23 Aralık 2022 tarihinde L 330 sayılı AB Resmi Gazetesinde EU 2022/2560 sayısıyla yayınlanmış olup, anılan Tüzük kapsamında, Avrupa Komisyonu'na üçüncü ülkeler tarafından verilen ve AB pazarında rekabeti bozan sübvansiyonlara karşı soruşturma yürütme ve gerekli durumlarda önlem alma yetkisi verilmektedir. Böylelikle, AB'nin katı rekabet kurallarına tabi AB'de yerleşik firmalar ile üçüncü ülke firmaları arasında eşit rekabet şartlarının sağlanmasının hedeflendiği açıklanmıştır.

Tüzük ile birlikte üçüncü ülkenin, doğrudan veya dolaylı olarak iç pazarda faaliyette bulunan bir veya daha fazla yüklenici veya sektöre fayda sağlayan mali katkı yabancı sübvansiyon olarak değerlendirileceği ifade edilmiştir.

Tüzük kapsamında, yüklenicilerin eşik değerlerin üzerinde kalan tüm satın alma ve birleşmeleri ile kamu alımlarına katılımlarının Komisyon'a ön bildiriminin yapılması gerekmekte olup, ayrıca Komisyon'un eşik değerler altında kalsalar dahi, piyasayı bozucu yabancı sübvansiyon şüphesi bulunan tüm piyasa hareketlerini soruşturma yetkisi bulunmaktadır. Tüzüğe (*https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj*)bağlantısından erişilebilmektedir.

Söz konusu Tüzük 12 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmış olup, 12 Ekim 2023 itibarıyla şirketlerin yabancı mali katkıları içeren ve ilgili bildirim eşiklerini aşan şirket birleşmeleri ve kamu alımları hakkında bildirimde bulunmaları gerekmektedir.

Tüzük ile ilgili olarak 12 Temmuz 2023 tarihli AB Resmi Gazetesinde (EU) 2023/1441 sayılı Uygulama Tüzüğü yayınlanmıştır. Söz konusu Tüzükte birleşmelere ilişkin bildirimlerin ve kamu alımları prosedürlerinde yabancı mali katkı bildirimlerinin şekil, içerik ve usulü, Tüzüğe göre yapılması gereken sözlü açıklamaların usulüne ilişkin detaylar, ifşa, dosyalara ve gizli bilgilere erişim hakkındaki detaylı kurallar, şeffaflık gereklilikleri ve zaman kısıtlarının hesaplanması ve Tüzük kapsamındaki taahhütlere ilişkin zaman kısıtlarının detayları belirlenmiştir.

Uygulama Tüzüğüne Implementing regulation - 2023/1441 - EN - EUR-Lex (europa.eu) adresinden ulaşılabilmektedir.

İç Vergiler

Katma Değer Vergisi-KDV:
Katma Değer Vergisi, Hollanda'da "Belasting over de Toegevoegde Waarde (BTW)" adı altında uygulanmaktadır. AB'nin KDV mevzuatı Hollanda mevzuatına "Wet op de Omzetbelasting" (İşlem Vergisi Kanunu, 28 June 1968, Stb. 1968, 329) ile aktarılmıştır. Hollanda'da piyasaya sürülmek üzere ithal edilen her türlü ürün KDV'ye tabidir.

Aşağıdaki gümrük rejimlerine tabi tutulan ürünler için o rejim altında kaldıkları sürece KDV uygulanmamaktadır:

- Geçici depolamaya tabi ürünler
- Gümrük antreposuna ya da dahilde işleme rejimine sokulan ürünler
- Geçici ithal edilen ürünler
- Transit rejimine tabi ürünler
- Serbest bölge ya da serbest antrepoya konulan ürünler

Hollanda'da %0, %9 ve %21 olmak üzere 3 KDV tarifesi vardır.

%0 tarife, Hollanda'da yerleşik ve yabancı ülkelerde iş yapan yabancı girişimciler için geçerlidir. Bu esas olarak Hollanda'dan başka bir AB ülkesine mal ticaretine yöneliktir. Bununla birlikte %0 tarife, Hollanda'da sunulan bazı hizmetler için de geçerlidir. Bunlar, uluslararası mal taşımacılığı hizmetleri veya AB üyesi olmayan ülkelere ihraç edilen mallar gibi sınır ötesi işlemlerle ilgili hizmetlerdir. %0 tarife aynı zamanda uluslararası yolcu taşımacılığı için de geçerlidir.

Diğer taraftan aşağıda kayıtlı başlıklar da %0 KDV tarifesi uygulanmaktadır:

- 2 yaşından büyük taşınmaz malların kiralanması veya satılması
- Eğitim
- Sağlık hizmetleri
- Spor kulüpleri
- Sosyo-kültürel kurumlar tarafından sağlanan hizmetler
- Finansal hizmetler ve sigortalar
- Çocuk bakımı
- Bakım hizmetleri ve evde bakım
- Besteciler, yazarlar ve gazeteciler tarafından sağlanan hizmetler
- Bağış toplama faaliyetleri

%9 tarife ise düşük tarife olarak da adlandırılır. Bu tarife, yiyecek ve içecek, tarım ürünleri ve hizmetleri, ilaçlar, kitaplar, günlük gazete ve dergiler gibi birçok yaygın ürün veya hizmete uygulanır.

%21 tarife yüksek veya genel (standart) tarife olarak adlandırılır.

Hollanda'da KDV'ye tabi işlemler yapan ancak Hollanda'da yerleşik olmayan yabancı kişiler KDV işlemlerinin yerine getirilmesi amacıyla ya kayıt olmalı ya da bir vergi temsilcisi atamalıdır. KDV için kayıt "Belastingdienst Limburg/Kantoor Buitenland"e (Vergi İdaresi-Uluslararası İşler Bölümü) yapılmaktadır.

Hollanda'da vergilendirilebilir bir işlem (bir mal ve hizmet satışı) yapmayan yabancılar, Hollanda'da ödedikleri KDV'nin geri ödenmesi için Belastingdienst Limburg/Afdeling Omzetbelasting'den (KDV Dairesi) temin edecekleri bir formla başvurabilmektedir (*https://business.gov.nl/regulation/vat-rates-exemptions/*, *https://business.gov.nl/regulation/vat-products-services-other-eu-countries/*).

1 Temmuz 2021 tarihi itibariyleAB'de e-ticaret için yeni KDV kuralları uygulanacak olup Hollanda'yı da kapsaması bakımından detaylı bilgi edinilebilecek adres aşağıda yer almaktadır: *https://ec.europa.eu/taxation_customs/ioss_en*

Özel Tüketim Vergisi-ÖTV:
Özel tüketim vergisi (Excise tax), belirli ürünlerin üretimi, üçüncü bir ülkeden ithalatı ya da diğer bir AB üyesi ülkeden Hollanda piyasasına sürülmesi durumunda uygulanmaktadır. Bu kapsamda, üreticiler ve ithalatçılar Hollanda Vergi ve Gümrük İdaresi'ne (Belastingdienst) özel tüketim vergileri ödemek zorundadır. Tüketim vergileri, tüketici tarafından ödenen nihai fiyata dahil edilir.

Özel tüketim vergileri, AB düzeyinde 92/12/EEC sayılı Direktifle genel kurallara bağlanırken özel ürün bazında AB'nin ayrıntılı düzenlemeleri de mevcuttur. Söz konusu mevzuat Hollanda hukukuna "Wet op de Accijns" (Özel Tüketim Vergileri Kanunu, 31 Ekim 1991, Stb. 1991, 561) ile aktarılmıştır.

Ürünler bazında özel mevzuat düzenlemeleri de mevcut olup aşağıdaki tüketim malları için vergi ödenmesi gerekir:
- Alkollü içecekler
- Sigara ve puro gibi tütün ürünleri
- Benzin, dizel ve LPG gibi mineral yağlar

Ayrıca aşağıda kayıtlı ürünler için de özel olmamakla birlikte tüketim vergisi ödenmesi gerekmektedir:
- Azami %1,2 alkol içeren içecekler
- Meyve ve sebze suları
- Maden suyu

Belirli koşullar altında tüketim vergisinden muaf olunması mümkün olup, detaylı bilgi aşağıdaki adreslerde sunulmaktadır:
https://business.gov.nl/regulation/excise-duty-consumption-tax/?gclid=EAIaIQobChMIpsqGmY2_8AIViR3Ch1PYwL6EAAYASAAEgLsIPD_BwE
https://www.belastingdienst.nl/bibliotheek/handboeken/html/boeken/HA/index.html

Kurumlar Vergisi:
Hollanda'da 2025 yılı için kurumlar vergisi oranları aşağıdaki gibidir:

- €200.000'a kadar olan vergiye tabi kazançlar: %19 oranında vergilendirilir.
- €200.000'ı aşan kazançlar: %25,8 oranında vergilendirilir.

Kurumlar vergisi ile ilgili detaylı bilgilerin (*Rates 2025*) adresinden kontrolü mümkündür.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Hollanda, ilgili AB direktifleri doğrultusunda AB standardizasyon mevzuatını uygulamaktadır. AB standardizasyon mevzuatı, ürünlerin AB pazarına girişte sağlık, güvenlik, tüketiciler ve çevrenin korunması kapsamında uyulması gereken temel konuları kapsamaktadır. Ürünlerin standartlara uygunluğu ithalat aşamasında kontrol edilebileceği gibi, piyasa gözetimi yoluyla da denetlenebilmektedir.

İthalatçı, ürünlerin serbest dolaşıma girmesinden sorumlu kişidir. Ürün serbest dolaşıma girmeden önce yapılması gerekenler, uygunluk değerlendirme raporları, üreticin yaptığı teknik dokümantasyon, ürünün belirlenen uygunluk işaretlerine uyulması şeklinde sıralanmaktadır. İthalatçı ürünün belirli riskleri taşıdığını düşündüğünde pazar denetleme otoritesine bu durumu bildirmektedir.

Operasyonel prosedürler dışında gümrük yetkilileri ve pazar denetleme otoritesinde çalışan yetkililerin Avrupa Birliği'ne giren ürünlerin belgelerinin doğrulanması ve laboratuvar kontrollerinin tamamlanmış olmasına azami dikkat göstermesi gerekmektedir. Gümrük yetkilileri kontrollerle uğraşırken pazar denetleme otoritesinin vereceği bilgilerle zaman kaybının önüne geçilebilmektedir. Açıklayıcı bilgilerin sağlanması durumunda belirli bir strateji oluşturarak güvenlik ve uygunluk kontrolleri eşliğinde risk analizi yapılabilmektedir.

Kurallara uymak için çaba gösteren ve bunu net bir şekilde belli eden üretici ve ithalatçılar ise daha az kontrole tabi tutulmaktadır. Bunun için firmalarla anlaşmalar imzalanabilmektedir. Denetçiler bu yöntemi tercih ederek firmaların maliyetlerini düşük tutmayı da hedeflemektedirler. Üçüncü ülkelerden özellikle Uzak Doğu'dan yapılan ithalatın yüksekliği sınır dışında da kontroller yapılması için çalışmaların yoğunlaştırılmasına yol açmıştır.

Bir ürün doğru şekilde monte edildiği ve bakımı olduğu halde, genel anlamda sağlığa, güvenliğe veya çevreye zarar veriyorsa, uygunluk raporları bulunmuyorsa, ürüne yanlış veya yanıltıcı bir şekilde CE-işaretlemesi yapılması durumunda gümrük memurları ürünün serbest dolaşıma girmesine izin vermemekte, aynı zamanda pazar denetleme otoritesine anılan ürün hakkında bilgi vermektedir. Pazar denetleme otoritesi üç işgünü sonrasında gümrük memurlarına nihai alınan tedbirleri ve kararlarını bildirmektedir.

Herhangi bir üründe ciddi bir risk tespit edildiğinde ürün pazara girememektedir. Pazar denetleme otoritesi yapılan araştırmalardan sonra bu kararını gümrük yetkililerine bildirmektedir. Ürünün faturalarına, diğer belgelerine ve elektronik sisteme 'tehlikeli ürün-serbest dolaşıma izin verilmemiştir" yazısı eklenmektedir. Pazar denetleme otoritesi bu ürünlerin imhasına da karar verebilmektedir.

Sınır dışı kontrollerde gümrük idaresi ürünlere ve ithalat hacmine bağlı olarak ürün piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu kurumlarla birlikte çalışabilmektedir. Ürün denetçileri ürünler serbest dolaşıma girmeden kontrol etmektedirler.

Denetçiler ve gümrük yetkilileri gerçekleştirilecek faaliyetleri, 2008 yılında kurulan ve NVWA'nın başkanlığını yaptığı ulusal forumla ("Alliantiewerkgroep Markttoezicht en Buitengrenscontrole Producten"– Ürünlerde Pazar Denetimi ve Dış Sınırlar Kontrolü Çalışma

Grubu) koordinasyon ve işbirliği halinde kararlaştırmaktadırlar. AB'de akreditasyon ve piyasa gözetimi ve denetiminin kurallarını düzenleyen 765/2008/EC sayılı AB Tüzüğü'nün en iyi şekilde uygulanmasını teminen anılan çalışma grubu görüş ve değerlendirmelerini Avrupa Birliği'ne iletmektedir.

Hollanda'daki denetimlere ilişkin rapora aşağıdaki link üzerinden ulaşılabilmektedir: *https://ticaret.gov.tr/data/5b8a43355c7495406a22755b/Hollanda%20Teknik%20Engeller%20Raporu.pdf*

Avrupa Birliği'nin Ürünlere Dair Teknik Mevzuatı

Bir ürünün Avrupa Birliği (AB) pazarına girebilmesi için AB'nin tüzük, direktif vb. olarak adlandırılan (EURLEX internet sayfasından ulaşılabilen) teknik mevzuata uygun olarak üretilmesi ve piyasaya arz koşullarını sağlaması gerekmektedir. AB'nin teknik mevzuatı, tüm ürünler için temel kuralları belirleyen yatay mevzuatın yanı sıra, ürünlere ilişkin teknik düzenlemelerden (örn: oyuncaklar, makineler, asansörler, tıbbi cihazlar, yapı malzemeleri, kimyasallar vs.) oluşmaktadır. Bunun haricinde, AB içinde ortak bir düzenlemeye tabi olmayan (kırtasiye ürünleri, mobilyalar, saatler vs.) ürünlere ilişkin üye ülkeler kendi düzenlemelerini yapmakta serbesttir.

Ülkemiz, Gümrük Birliği gereğince AB'nin ürünlere ilişkin teknik mevzuatını ve sistemini uyumlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye AB'nin CE İşareti, onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi, AB'nin ortak bir düzenlemesi olmayan alanda karşılıklı tanımaya dair kurallarını ve ürünlere ilişkin (sektörel) mevzuatını ulusal mevzuatına aktarmıştır. Ülkemiz, AB'nin ürünlere ilişkin mevzuatındaki güncellemeleri de takip ederek bilahare ulusal mevzuatına yansıtmaktadır.

Ülkemizde, AB mevzuatı kapsamında atanmış onaylanmış kuruluşların listesi ise güncel olarak AB'nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluş Bilgi Sistemi'nde (NANDO- *https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/home*) yayınlanmaktadır.

Sonuç olarak, ortak bir AB mevzuatı bulunan ürünler yönünden ulusal mevzuatımızı uyumlaştırdığımız ölçüde veya düzenlenmemiş alanda yer alan ürünler yönünden Türk ürünlerinin AB'de ilave test/belgelendirmeye ihtiyaç olmaksızın AB menşeli ürünlerle eşit muameleye tabi tutulması ve malların serbest dolaşımı ilkesi kapsamında ithalat kontrollerine tabi tutulmaması gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de üretilen ürünler, AB'de üretilmiş ürünlere eşdeğer güvenlik ve kalite düzeyini sağlamaktadır. Ülkemizce uyum sağlanan AB mevzuatı ve ilgili yetkili kuruluşların irtibat bilgileri "Türkiye Ürün Kuralları Veri Tabanı"nda yer almaktadır; anılan Veri Tabanına *https://urunkurallari.ticaret.gov.tr/* adresinden erişim sağlayabilirsiniz.

AB teknik mevzuatına ilişkin ayrıntılı bilgi edinmek için (*abteknik@ticaret.gov.tr*) adresinden irtibata geçilebilmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği'nce hazırlanan ve ürün kurallarının uygulanmasına ilişkin bilgiler içeren güncel Mavi Rehber, Bakanlığımız tarafından Türkçeye çevrilerek üreticilerimizin, ilgili Bakanlıklarımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın ve ilgili tüm paydaşların hizmetine sunulmuştur.

Mavi Rehber'e aşağıda yer alan adres üzerinden erişilebilmektedir:
(*https://ticaret.gov.tr/data/5dc55af713b87654fc017421/MAV%C4%B0%20REHBER%202022,,.pdf*)

Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetiminden Sorumlu Kuruluşlar:

- Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI)-Hollanda Dijital Altyapı Denetim Kurumu: *Home | State Inspectorate of Digital Infrastructure (RDI)*
- Inspectie Gezondheidszorg (IGZ)-Sağlık Denetim Kurumu: *http://www.igz.nl/*
- Nederlandse Arbeidsinspectie)-Sosyal İşler ve İstihdam Denetim Kurumu: *https://www.nlarbeidsinspectie.nl/*
- Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)-Çevre ve Ulaştırma Denetim Kurumu: *www.ilent.nl*
- Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)-Hollanda Gıda ve Tüketim Ürünleri Güvenliği Kurumu: *www.nvwa.nl*
- Gümrük İdaresi

AB ve Ürün Standartları

Bazı ürünler menşeine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan, bütün Birlik ülkeleri için özellikle adil rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri bulunmaktadır. ISO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine ISO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB pazarına girebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekmektedir. CE işareti bu kapsamdaki uygulamalardan biridir. Birçok sanayi ürününde CE İşareti (*https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en*) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından imalatçı sorumludur. Ancak, eğer imalatçı ya da imalatçının yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Diğer bir anlatımla, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB mevzuatına uygunluğunu temin etmek zorundadır.

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin akreditasyon ve piyasa gözetimi ve denetimi işlemleri AB'nin 765/2008/EC sayılı Tüzüğü ile 2019/1020/EU sayılı Tüzüğü'ne göre yürütülmektedir. Anılan mevzuat, AB gümrüklerinde kontrolleri, CE İşareti ve akreditasyonunun yanı sıra üye devletlerde piyasa gözetimi ve denetimine yönelik hükümler ihtiva etmekte olup üye ülkeler tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

AB genelinde gıda ile ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen 178/2002/EC sayılı Tüzük doğrultusunda Genel Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 tarihli düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurularak gıda güvenliği konusunda uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Genel Gıda Yasası, gıdaların izlenebilirliği konusunda da hükümler içermektedir ve düzenlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

AB genelinde tarım ürünlerinin piyasaya arzına ilişkin ortak kuralları 1308/2013/EU ve 1379/2013/EU sayılı Tüzükler belirlemektedir.

Üçüncü ülkelerden ithal edilen taze meyve ve sebzelerin sevkiyatının AB pazarlama standartları ve diğer eşdeğer standartlara uygun olması gerekmektedir. Bu yönde, 2023/2429 sayılı Tüzük taze meyve ve sebze ithalatı ile ilgili genel ve spesifik pazarlama standartlarını belirlemektedir.

Gıda ve Tüketim Ürünlerinin Gözetim ve Denetimi ile İlgili Direktif ve Yönetmelikler:

- Verordening (EG) 1223/2009 (Cosmetica)
- Richtlijn 2009/48/EG (Speelgoed)
- Richtlijn 89/686/EEG (Persoonlijke beschermingsmiddelen voor consumenten)
- Richtlijn 75/324/EEG (Aerosolen)
- Richtlijn 2006/42/EG, (Machines bestemd voor consumenten) Richtlijn 2009/142/EG (Gastoestellen)
- Richtlijn 2006/95/EG (Laagspanningsrichtlijn)
- Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
- Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP)
- Verordening (EG) 648/2004 (Reinigingsmiddelen)
- Richtlijn 2004/42/EG (Verven)
- Richtlijn 2009/125/EG (Energie etikettering)
- Richtlijn 2001/95/EG, (Algemene Productveiligheid)
- Verordening (EG) nr. 528/2012 (Biociden)
- Verordening (EG) 1007/2011 (Textielbenamingen)

İlgili Kuruluş: Hollanda Gıda ve Tüketim Ürünleri Güvenliği Kurumu (Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) (*www.nvwa.nl*)

Çevre ve Ulaştırma Denetimi ile İlgili Direktif ve Yönetmelikler:

- Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
- Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP)
- Verordening (EG) nr. 1102/2008 (kwik)
- Verordening (EG) nr. 689/2008, ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 649/2012 (Prior Informed Consent)
- Verordening (EG) nr. 850/2004 (persistente organische verontreinigde stoffen, POP)
- Richtlijn 87/217/EEG (Asbest)
- Richtlijn 2011/65/EU (Beperking gebruik gevaarlijke stoffenin elektrische en elektronische apparatuur, Rohs II)
- Commissiebesluit 2002/359/EC (drinkwater)
- Richtlijn 93/15/EEG (explosieven voor civiel gebruik)
- Richtlijn 2007/23/EG, ingetrokken en vervangen door Richtlijn 2013/29/EG (pyrotechnische artikelen)
- Verordening (EG) nr. 1005/2009 (ozonlaag afbrekende stoffen)
- Verordening (EG) nr. 842/2006 (gefluoreerde broeikasgassen)
- Richtlijn 98/70/EG (kwaliteit benzine en dieselbrandstof)
- Richtlijn 1999/32/EG (zwavelgehalte in vloeibare brandstoffen)
- Richtlijn 2004/42/EG (Vluchtige organische stoffen)
- Verordening (EG) nr. 528/2012/ (Biociden)

- Verordening (EG) nr. 1451/2007 (Biociden)
- Richtlijn 89/106/EEG, ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 2011/305 (Bouwproducten)
- Richtlijn 2005/32/EG, ingetrokken en vervangen door Richtlijn 2009/125/EG (Ecodesign)
- Richtlijn 2004/12/EG (verpakking en verpakkingsafval)
- Richtlijn 2003/37/EG (typegoedkeuring van o.a. aanhangwagens)
- Richtlijn 2007/46/EG (goedkeuring motorvoertuigen en aanhangwagens en onderdelen daarvan)
- Richtlijn 94/25/EG, gewijzigd in Richtlijn 2003/44/EG (pleziervaartuigen)
- Richtlijn 2006/66/EG (batterijen en accu's)
- Richtlijn 2000/53/EG (autowrakken)

İlgili Kuruluş: Çevre ve Ulaştırma Denetim Kurumu (Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) (*www.ilent.nl/*)

Telekomünikasyon, Ölçüm Cihazları, Benzin Pompaları, Değerli Maden, Metal, Film, Oyun, Paketleme Sektörüne İlişkin Direktifler:

- Radio- en Randapparatuur (R&TTE)
- Elektromagnetische Compatabiliteit (EMC)
- 2004/22/EG Meetinstrumenten (MID)
- 2009/23/EG Niet-automatische weegwerktuigen (NAW)

İlgili Kuruluş: Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI)-Hollanda Dijital Altyapı Denetim Kurumu (*https://www.rdi.nl/*)

Sağlık Denetimleri:
Sağlık hizmetinin, ilaçların ve eczacılık ürünlerinin güvenliği ve kalitesini denetlemektedir. Sağlık bakımı ile ilgili kurallar ve yaptırımlar 25 ayrı kanuna atıfta bulunmaktadır.

İlgili Kuruluş: Sağlık Denetim Kurumu (Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) (*http://www.igz.nl/*)

Uygunluk Değerlendirme

AB ve Uygunluk Değerlendirme

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO- https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/home).

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları da bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi), CENELEC-Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (https://www.cencenelec.eu/Pages/default.aspx) ve ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Kurumu'ndan (https://www.etsi.org/) temin edilebilir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır.

AB mevzuatının yanında Hollanda'nın özel düzenlemeleri de bulunmaktadır. Bunlara göre, etiketlerin Hollandaca olması (ilave diller yer alabilir) zorunludur. Ayrıca, etiketleme kurallarına uygunluk ve verilen bilgilerin doğruluğu dağıtım zincirinin her aşamasında kontrol edilebilmektedir. Kontroller, "Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport" (Kamu Sağlığı, Refah ve Spor Bakanlığı, http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws) ile "Voedsel en Waren Autoriteit-VWA" (Gıda ve Tüketim Ürünleri Güvenliği Kurumu, http://www.nvwa.nl/) tarafından yürütülmektedir.

Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır:

- Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar.
- Direktif 75/106/EEC (OJ L-42 15/02/1975) and 80/232/EEC (OJ L-51 25/02/1980); paket boyutlarına dair özel kurallar.
- Yönetmelik (EC) 1935/2004 (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar.
- Direktif 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000); ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları.

Paketleme konusunda detaylı bilgilere (https://www.afvalfondsverpakkingen.nl/nl) bağlantı adresi üzerinden ulaşmak mümkündür.

Paketleme Mevzuatının Uygulanmasında Görev Alan Kurumlar:

Paket Hacimleri:

Nederlands Meetinstituut B.V.-NMI (Hollanda Metroloji Enstitüsü, http://www.nmi.nl)

Gıda Maddeleriyle Temas Eden Malzemeler:

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport-VWS (Halk Sağlığı, Refah ve Spor Bakanlığı; http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws), Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

(Tarım, Doğa ve Gıda Kalitesi Bakanlığı) Voedsel en Waren Autoriteit-VWA (Gıda ve Tüketici Ürünleri Güvenliği Kurumu, *http://www.vwa.nl*)

Hollanda, AB'nin standardizasyon mevzuatını uygulamaktadır. AB standardizasyon mevzuatı, yeni yaklaşım çerçevesinde, ürünlerin AB pazarına girişte sağlık, güvenlik, tüketicinin ve çevrenin korunması vb. açılardan uyulması gereken temel şartlarla sınırlıdır. Ürünler için temel şartlara uyumlu ayrıntılı standartlar **European Committee for Standardisation (CEN), European Committee for Electrotechnical Standardisation (CENELEC)** ve **European Telecommunications Standards Institute (ETSI)** tarafından "Uyumlaştırılmış Standartlar" olarak belirlenmektedir. Uyumlaştırılmış standartların uygulanması üreticilerin tercihine bırakılmıştır. Ancak, uyumlaştırılmış standartlara uygun üretilen ürünlerin zorunlu temel standartlara uygun üretildiği varsayımından yararlanır. Standardizasyon mevzuatına uyum, ürünlerin ithalatı aşamasında kontrol edilebileceği gibi piyasa gözetimi yoluyla da denetlenebilmektedir.

Her AB üyesi ülkenin uygunluk değerlendirme süreçlerinde görevli onaylanmış kuruluşları vardır. Hollanda'nın standardizasyon konusunda akreditasyon kuruluşu "Nederlands Normalisatie Instituut–NEN"dir (Hollanda Standardizasyon Kurumu, *http://www.nen.nl*). Ayrıca, ürünler bazında çok sayıda onaylanmış kuruluş bulunmaktadır (*https://kidv.nl/information-on-packaging*; *https://kidv.nl/essentiele-eisen*).

AB ve Ambalaj, Paketleme, Etiketleme

Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır.

Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır:
Tüzük 2025/40/EC; Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü, AB pazarına arz edilen tüm ürünlerin ambalajlarına dair eko-tasarım kuralları,
Tüzük 1272/2008/EC (CLP); madde ve karışımların sınıflandırması, etiketlenmesi ve ambalajlanması hakkında kurallar,
Tüzük 2022/1616/EC; gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin pazara giriş koşulları ve geri dönüşüm teknolojilerine ilişkin kurallar,
Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar.
Tüzük 1935/2004/EC (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar.
Tüzük 2016/2031 (OJ L 317, 23/11/2016; ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları.
AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir (EU Labels: *https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en*).
AB, üye ülkelerde gönüllülük esasına bağlı olarak, 66/2010/EC sayılı Tüzük ile Çevre Etiketi (Eco-label) düzenlemesi geliştirmiştir. Çevre Etiketi ile ilgili bilgi (*https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/eu-ecolabel_en*) bağlantısından edinilebilir.

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarette teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarette teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (*https://teknikengel.ticaret.gov.tr/*). Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarette teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarette teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarette teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Hollanda'da, fikri mülkiyet hakları açısından aşağıdaki hususlar geçerlidir.

Patentler:
Bir buluşu veya teknik ürünü veya işlemi korumak için kullanılmaktadır. Patente konu hususun başkalarınca kullanması, satılması, kiralanması veya tedarik edilmesi yasa dışıdır. Ancak patent sahibi, başkalarına bir patent lisansı vererek bunlara izin verebilir. Hollanda'da bir patent almaya hak kazanabilmek için, 3 maddi koşula uygun bir teknik buluş tasarlamış olmak gerekmektedir. Teknik bir buluş, herhangi bir teknolojik alanda bir ürün veya çalışma/çalıştırma işletme prosedürü anlamına gelir. Bu maddi koşullar aşağıdaki gibidir:

- Yenilik: Ürün veya süreç, patent başvurusunun yapıldığı tarihten önce dünyanın herhangi bir yerinde, başvuru sahibinin faaliyetleri yoluyla bile (örneğin bir şirket broşürü veya bir fuarda sunum yoluyla) halka açıklanmamış olmalı.
- Yaratıcı Adım: Buluş konunun profesyonel için açıkça bilinir olmamalı.
- Endüstriyel Uygulama: Buluş, teknik açıdan kanıtlanabilir bir işleyen ürün veya üretim süreci ile ilgili olmalı.

Hizmetler, doğal bilimsel teoriler, hesaplama yöntemleri ve estetik tasarımlar bir patentle korunamaz. Bunlar için telif hakkı, tasarım ve model hakları veya ticari marka hakları gibi diğer koruma biçimleri kullanılabilir. Hollanda'da bir patenti korumak için Netherlands Enterprise Agency (RVO) kurumunun bir bölümü olan Hollanda Patent Ofisine yıllık bir ücret ödenmelidir. İlk ödeme, başvuru yapıldıktan sonraki 4. yılın başında yapılacaktır. Ücretlerde hesaplama farklılık göstermekledir. Patent ücretlerine ilişkin bilgilere aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz: *https://english.rvo.nl/information/patents-intellectual-property/general-information-patents/netherlands-patent-office/fees*.

Telif Hakkı:
Telif hakkı, edebiyat, bilim ve sanat eserlerini korumak için kullanılmaktadır. Bunlar arasında kitaplar, filmler, resimler, müzik, oyunlar, fotoğraflar ve yazılımlar bulunmaktadır. Telif hakkı, münhasır Telif Hakkı Yasası ile düzenlenmektedir. Telif hakkı otomatik olarak mevcut olup kaydolmaya veya başvurmaya gerek yoktur.

İlgili Haklar:
Telif hakkına ek olarak ilgili haklar vardır. Bu haklar, sanatçıların, müzik ve film yapımcılarının ve yayın şirketlerinin çalışmalarını korumaktadır. Telif hakkı gibi otomatik olarak ortaya çıkar. Çoğu eser yazarı (besteciler, müzisyenler ve film yapımcıları dahil), telif haklarını Toplu İdare Kuruluşları (CMO) aracılığıyla kullanır. Bunlara örnek olarak aşağıdaki kuruluşlar verilebilir:

- Bureau of Musical Copyright
- Dutch Foundation for the Exploitation of Neighbouring Rights
- Reprographic Reproduction Rights Foundation
- Dutch Private Copying Society

Bu kolektif yönetim organizasyonları, "Association of Organisations for the Collective Management of Intellectual Property Rights" (Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren, VOI©E) kurumuna bağlı olup, konuya ilişkin 2014 tarihli AB direktifi çerçevesinde iş ve işlem yapmaktadırlar.

Ticari Markalar:
Ticari markalara ilişkin işlemlerThe Benelux Office for Intellectual Property (BOIP) tarafından yapılmaktadır. Hollanda, Belçika ve Lüksemburg ülkelerinde ayrı ayrı başvuru yapılmamaktadır. 3 ülke için geçerli işlem yapılmaktadır. Başvurular BOIP web portalından online yapılabilmektedir. İçeriğine göre değişiklikler göstermekle birlikte 10 senelik marka kayıt başvurusu 244 avro, hızlandırılmış başvuru 440 avro, mevcut kaydın 10 uzatılması ise 263 avrodur (*https://www.boip.int/en/entrepreneurs/trademarks*).

Tasarım Hakları:
Tasarım hakları, iki veya üç boyutlu ürünlerin görünümünü korumak için kullanılmaktadır. Bunlar duvar kağıdı desenleri, tekstil ve çalar saatler, oyuncaklar ve sandalyeler gibi ev eşyalarının tasarımı için geçerlidir.

Ticari İsim:
İşletme çalışmaya başlar başlamaz bir ticari ad otomatik olarak ortaya çıkmaktadır. Sahibinin ticari adı ticari sicile kaydetmesi gerekmez. Ticari adların korunması Ticari Unvanlar Kanunu kapsamında düzenlenmiştir.

AB ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları

Avrupa Birliği Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Ofisi-EUIPO, AB markaları, tescilli topluluk tasarımları, zanaat ve sanayi ürünlerine yönelik coğrafi işaretler ile fikri mülkiyet alanında Avrupa'da ve uluslararası arenada iş birliğini yönetmekten sorumlu bir AB kuruluşudur. Ayrıca, Fikri Mülkiyet Haklarının İhlallerine İlişkin Avrupa Gözlemevi'ni (European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights) yönetmekle görevlidir. Bu kuruluş, ulusal ve bölgesel faaliyet gösteren Fikri Sınai Mülkiyet Ofisleri, kullanıcı grupları, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve diğer uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmaktadır (*https://euipo.europa.eu/*).

Dağıtım Kanalları

Hollanda'nın uluslararası ticarette ve Avrupa Birliği içerisindeki ticarette etkin konuma sahip bir ülke olması nedeniyle Hollanda gerek lojistik bağlantılar gerek dağıtım kanallarına nufüz bakımından önemli bir role sahiptir. Bu kapsamda, Hollanda'da ve Avrupa Birliğinin genelinde ürün grupları bazında ayrılmış detaylık dağıtım kanalları mevcuttur.

Dağıtım kanalları uluslararası ticaretteki yoğunluğunu Hollanda ve Avrupa içi ticarette de göstermektedir. Bu kapsamda hangi market segmenti ve ürün için hangi yolların izlenebileceğine ilişkin detaylı bilgilere (*https://hollandinternationaldistributioncouncil.com/en/*) adresinden ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Teknoloji, müşteriler ve şirketler arasındaki ilişkide giderek artan bir rol oynamaktadır. Çevrimiçi satın alma unsurları hızla Hollanda'daki tüketiciler için bir norm haline gelmektedir. Bu süreç küresel COVİD-19 salgını ile hız kazanmış ve piyasa kültürüne daha da yerleşmiştir.Kişisel verilerin korunmasına yönelik düzenlemelerin oluşması ile birlikte tüketicilerin büyük kısmı tüketicilerle etkileşime izin veren kişileştirilmiş müşteri deneyimine olanak tanıyanweb mağazası, mobil arayüz gibi mecralara yönelmektedirler.

Elektronik ticaretin artması müşterilerin alışveriş için daha fazla zaman harcamasına ve daha bilinçli tüketiciler haline gelmelerine neden olmaktadır.Mağaza içi deneyimler açısından Hollandalı tüketicinin beklentisinin büyük olduğu söylenebilir. Akıllı cihazların alışverişe yönelik kullanımı yoğun olduğu için tüketiciler, mağazalarda neler olduğu ve maliyetin ne olduğu konusunda zaten bilgili olabilmekte, ürün-marka karşılaştırmalarını önceden yapabilmekte ve fiziksel mağaza ziyaretlerinde daha iyi deneyimler aramaktadırlar.

Zaman konusunda da Hollandalı tüketicilerde hassasiyet mevcuttur. Teslimat zamanlarının belirli olması sıkça uygulanan ve tercih edilen bir durumdur. Zamanında gerçekleşen teslimat ve diğer unsurlar firmalara pazarda büyük avantaj sağlamaktadır. Teslimatlarda paketleme-yola çıkma- bölgesel kargo-dağıtım merkezine girme-nihai taşıyıcı araca teslim-yola çıkma-ulaştırılacak tahmini zaman dilimi gibi aşamalara ilişkin bilgiler telekomünikasyon imkanlarla müşteriye ulaştırılmakta ve böylece müşterinin yakın takibine imkan sağlanmaktadır.

Para harcama konusunda kısmi bir tutuculuk sözkonusudur. Gereksiz olduğu düşünülen harcama kalemlerinin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle hizmet alımları açısından değerlendirildiğinde Hollandalıların kendi işlerini kendileri yapmayı tercih ettikleri şeklinde bir yorum gerçekçi olacaktır. Yüksek gelir grubunda, gelişmiş bir ülke statüsünde olan Hollanda'da emeğin pahalı olmasının bunda etkisi büyüktür. Bu çerçevede, nakliye veya basit montaj gibi hususlar söz konusu olduğunda Hollandalı tüketicilerin harcama yapmada tutumlu olduğu söylenebilir. Aynı yaklaşım ürün iadesi için de geçerlidir. Dolayısıyla, ücretsiz nakliye ve basit montaj, bakım veya ürün iadesine giden firmaların tecrih oranları yükselmektedir.

Diğer taraftan, fiyat ve kalite dengesinin iyi çalıştığı düşünülmektedir. Tüketicilerin kaliteli bir ürün için daha fazla ödeme yapmaya istekli olduğu müşahede edilmektedir. Genel olarak, tüketiciler yeni ürünler yerine zaten tanıdıkları ürünleri tercih etmektedirler ve markalara daha sadıktırlar. Sadakat programları genellikle iyi karşılanmakta ve müşterilerce kullanılmaktadır. Tabiatıyla indirimli fiyatlar ve promosyonların da yüksek bir cazibesi olduğu gözlenmektedir.

Hollanda'da modaya uygun ürünlerin, pratik, sağlıklı ve çevreci nitelikteki eşyaların yüksek derecede tercih edildiği bir pazar mevcuttur. Sürdürülebilirlik, çevre duyarlılığı, çocuk işçi kullanılmaması, geri dönüşüm, organik içerik gibi unsurlar son derece önemlidir. Birinci tercih sebebidir. Bahsekonu hususları mevzuat düzenlemeleri de desteklemektedir. Örneğin, hazır giyim ve tekstil alanında üreticilerin ve ithalatçıların sorumluluğunu genişleten düzenlemelere gidilmektedir. Sözkonusu düzenlemeler ile özellikle büyük ithalatçıların tercihleri etkilenmektedir. Hollanda'da 1 Temmuz 2023 tarihi itibariyle tekstil ürünleri için genişletilmiş üretici sorumluluğu (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid, UPV-EPR) yürürlüğe girmiştir. EPR, üretici ve ithalatçıları Hollanda pazarındaki tekstil ürünlerinin toplanması ve geri

dönüştürülmesinden sorumlu kılmaktadır. EPR'a göre, üretici/ithalatçı, tekstil ürünlerini Hollanda'da ilk kez piyasaya süren kişidir. Piyasaya sürmek; "Hollanda'da ilk kez tekstil ürünlerini pazara sunmak" şeklinde tanımlanmıştır. Genellikle bu, KDV'nin ilk kez tahsil edildiği andır.

Örneğin aşağıdaki firmalar EPR kapsamındadır:
- Üretimi kendisi kontrol eden ve ürünleri Hollanda pazarına sunan, Hollanda merkezli bir etiket/marka sahibi veya özel etiket üreticisi EPR kapsamındadır.
- Hollanda merkezli, yurtdışındaki bir tedarikçiden giyim/tekstil ürünleri satın alan ve ürünleri Hollanda'da pazarlayan bir şirket EPR kapsamındadır. Yurtdışından üçüncü kişi (örneğin marka sahibi) adına veya hesabına giyim/tekstil ürünleri üreten veya satın alan Hollandalı bir aracı EPR kapsamında ithalatçı olarak kabul edilir.
- Marka sahibi, yurtdışında ürettiği ürünleri kendisi yaptırıp, kendisi ithal edip ilk olarak Hollanda'da pazarladığında, marka sahibi EPR kapsamında ithalatçı kabul edilir.
- Hollanda merkezli, giyim/tekstil ithal eden ve bunları piyasaya sunan (çevrimiçi) bir perakendeci, EPR kapsamındadır.
- Hollanda dışında bulunan ve yurtdışındaki bir depolama konumundan doğrudan Hollandalı tüketiciye internet üzerinden satış yapan firmalar (ör. Amazon, SHEIN, Aliexpress) EPR kapsamındadır. Bu e-ticaret firmaları, EPR kapsamındaki tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesi için Hollanda'da yetkili bir temsilci atamakla yükümlüdür.

Aşağıdaki firmalar EPR kapsamında değildir:
- Hollanda'nın ikinci el kıyafetlerinin satıldığı ikinci el mağazaları EPR kapsamında değildir. Zira bu kıyafetler önceden piyasaya sürülmüştür.
- Tüketici kıyafetleri, iş ve kurumsal giyim, yatak, masa ve ev tekstili üretimi için yarı mamul ürünler sağlayan Hollanda merkezli firmalar EPR kapsamında değildir.

EPR belirli ürün / ürün grupları için uygulama alanı bulmaktadır. Aşağıda sayılan ürünler EPR'ın kapsamına girmektedir:
- Tüketici kıyafetleri (HS / GN 61 – 62)
- İş ve kurumsal giyim kıyafetleri (HS / GN 61 – 62)
- Yatak çarşafları (6302)
- Masa Örtüleri (6302)
- Ev tekstili ürünleri örneğin havlular (6302)
- Satılıp iade edilmiş ürünler

Aşağıda sayılan ürünler EPR'ın kapsamına girmemektedir:
- Ayakkabı (64), çanta, kemer (62)
- Şapka (65)
- Battaniyeler (6301), yatak örtüleri (6304)
- Perdeler (6303)
- Çantalar (6305), brandalar, çadırlar (6306), paspaslar, bulaşık / temizlik bezleri (6307)
- Satılmamış stoklar

Ayrıca, EPR ile tekstil ürünlerinin satışı, yeniden kullanımı ve geri dönüşümü ile ilgili ayrıntıların bildirilmesi yükümlülüğü gerekmektedir. Bir üretici organizasyonuna dahil olunması halinde bildirimin bu organizasyon tarafından firmalar adına yapılması mümkündür. Bu kapsamda,

Hollandalı sektör kuruluşları “Inretail” ve “Modint”, “Stichting UPV Textiel”i kurmuştur. Bir vakıf olan bahse konu kuruluşa katılım, UPV gerekliliklerinin basit ve uygun maliyetli bir şekilde karşılanmasına olanak sağlamaktadır. Adı geçen vakfa ilişkin inceleme (*https://www.stichtingupvtextiel.nl/en/*) bağlantı adresinden gerçekleştirilebilir.

EPR düzenlemesi ile birlikte yeniden kullanım ve geri dönüşüm için somut hedefler ve yükümlülükler tasarlanmaktadır. Buna göre üretici, her takvim yılında, bir önceki takvim yılında piyasaya arz ettiği toplam tekstil ürünlerinin belli oranlarda yeniden kullanım veya geri dönüşüm için hazırlanmasını sağlamakla yükümlüdür. Ayrıca, üretici, her takvim yılında, bir önceki takvim yılında piyasaya arz ettiği toplam tekstil ürünlerinin ağırlıkça belli bir yüzdesinin yeniden kullanım için hazırlanmasını sağlamalıdır. İlaveten, üreticinin her takvim yılında, bir önceki takvim yılında piyasaya arz ettiği toplam tekstil ürünlerinin ağırlıkça belli bir oranını Hollanda içinde yeniden kullanım için hazırlaması gerekmektedir.

Son olarak üretici, her takvim yılında, bir önceki takvim yılında kendisi tarafından piyasaya arz edilen ve geri dönüştürülen toplam tekstil ürünlerinin belli ağırlık oranlarında elyaftan elyaf geri dönüştürülmesini sağlamalıdır.

Buna göre EPR ile ulaşılmak istenen hedef;

2025 yılı için; toplamda en az % 50 oranında yeniden kullanım ve geri dönüşümün sağlanması olmak üzere, bunun;
- En az %20’si yeniden kullanım,
- En az %10’u Hollanda içerisinde yeniden kullanım,
- Geri dönüşümün en az %25’inin elyaftan elyafa geri dönüşüm olmasıdır.

2030 yılı için; toplamda en az % 75 oranında yeniden kullanım ve geri dönüşümün sağlanması olmak üzere, bunun;
- En az %25’i yeniden kullanım,
- En az %15’i Hollanda içerisinde yeniden kullanım,
- Geri dönüşümün en az %33’ünün elyaftan elyafa geri dönüşüm olmasıdır.

Bu düzenlemeler tüketici tercihlerinin gerekli nitelikleri sağlayan ürünlere kayması ile sonuçlanmaktadır.

Satış teknikleri bakımından ele alındığında elektronik ticaretin artması ve teknolojik atılım satış teknikleri açısından farklı seçenekleri beraberinde getirdiği görülmektedir. Bu kapsamda, firmaların doğrudan kendi webshop uygumaları ile satışa gittikleri görülmektedir.

Diğer bir seçenek olarak, büyük perakende grupları üzerinden satış değerlendirilmektedir. Bu noktada, küresel, çok uluslu veya yerel online perakende satış siteleri ile içeriğe göre kapsamlı anlaşmalar mümkün olmakta ve firmaların lojistik, depo, müşteri hizmetleri, iade gibi işlemleri bu perakende satış kanalları üzerinden ücret karşılığı almalı mümkün olmaktadır.

Ayrıca, elektronik ticarette satış ve pazarlama temsilciliği hizmeti veren firmalar ile anlaşma yapılması suretiyle ürünlerin ilgili çevrimiçi mecralarda yer almasının sağlanması da bir seçenek olarak görünmektedir. Bu kapsamda, firmaların elektronik ticaret temsilcisi ile

anlaşarak sektörüne ilişkin ilgili olabilecek çevrimiçi kanallarda satışa yönelik sözleşme düzenlemesi, satış ve pazarlama işlemlerini hizmet sunan bu firmalar üzerinden dış hizmete kaydırması yolu izlenmektedir. Yabancı ülkelerde pazara girişi kolaylaştıran bir enstürüman olan bu yöntem de Hollanda'da kullanılmaktadır.

Kamu İhaleleri

Hollanda hükümeti her yıl yaklaşık 80 milyar avro değerinde iş, hizmet ve malzeme tedarik etmektedir. Bunların çoğu yollar, köprüler, evde bakım, okul kitapları, okul taşımacılığı vb. İhtiyaçlar içindir. İhale kurallarına uyma ve en düşük fiyatı tercih etmeye odaklanma ihalelerdeki en önemli unsurlardır.

1 Temmuz 2016'da yeni Hollanda Kamu İhale Kanunu yürürlüğe girmiştir. Değiştirilen Kamu İhale Yasası, en son AB ihale direktiflerini (2014/23/ AB, 2014/24/ AB ve 2014/25/AB) uygulamak üzere tasarlanmıştır. Kamu İhale Kanunu hem ulusal hem de Avrupa ihale prosedürleri için geçerlidir. Hollanda kamu alımları yasası temel olarak, kamu alımları hukukunun genel ilkelerini (eşit muamele, ayrımcılık yapmama, karşılıklı tanıma, orantılılık ve şeffaflık) ve Hollanda medeni hukukunun genel ilkeleri üzerine bina edilmiştir. "Hollanda Kamu İhale Kanunu, Kamu İhale Kararnamesi"nde (Aanbestedingsbesluit) daha ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Ayrıca, Avrupa Tek Satın Alma Belgesi/ESPD (Uniform Europees Aanbestedingsdocument/UEA) Kamu İhale Kararının bir parçasıdır.

TenderNed (*https://www.tenderned.nl/cms/english*), Hollanda hükümetinin ihalelerinin tek bir elden duyurulduğu çevrimiçi platformdur. Burada tüm devlet ihaleleri bulunabilir. TenderNed'e firma bilgilerinin yalnızca bir kez girilmesi ve kayıt olunarak kullanılması mümkündür. Kayıt yapılıp firma bilgileri girildikten sonra ilgili alanlarda ihale araması yapılması mümkündür. Belli özelliklerle tüm ihaleler (*https://www.tenderned.nl/tenderned-tap/aankondigingen*) adresinden duyurulmak zorundadır. TenderNed üzerinden bir ihaleye başvurmak için yapılması gerekenler adım adım aşağıdaki adreste detalarıyla açıklanmaktadır. Bu modüller kullanılarak sürecin takip edilmesi ve danışmanlık hizmeti alınması mümkündür (*https://www.tenderned.nl/cms/english/six-steps-bidding-public-procurement-contracts-online-through-tenderned*).

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Hollanda 33.755 km2'lik bir yüzeye sahiptir. Tarım arazileri 19.000 km2 bunun ve bunun yaklaşık %55'i mevcut durumda tarıma elverişli haldedir. Ormancılık ise sadece 3.600 km2 alanda icra edilmektedir.

Hollanda için ekonomi ve istihdamının yaklaşık %10'unu oluşturan tarım ve bahçecilik sektörleri çok önemli bir rol oynamaktadır. Hollanda tarım sektörü çoğunlukla tahıllar (özellikle buğday), yem bitkileri (yemlik mısır gibi) ve patates üzerine kuruludur. Bahçecilik tarafında ise sektörü sebze ve çiçek soğanlarının üretimi meşgul etmektedir. Hollanda seracılıkta dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olup seralarda çoğunlukla tatlı biber ve gül gibi sebze ve çiçekler üretilir. Bahçecilik alanında bilgi birikimi, teknolojik altyapısı ve çıktısı yüksek olan Hollanda Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra dünyadaki en büyük tarımsal ürün ihracatçısıdır. 2023 yılına göre %4,8 oranında yükselişle, 2024 yılında 128,9 milyar avro ihracat değerine ulaşılmıştır. Sektörde hammaddeye, hayvan yemine, gübreye ve doğal gaza, ambalaj malzemesine ve lojistik hizmetlere erişimde artan maaliyetler etkili olmaktadır. Bir re-eksport ülkesi olan Hollanda'da 2024 yılında bu sektörde kaydedilen ihracatın yaklaşık 45,5 milyar avrosu re-eksport olarak gerçekleşmiştir.

Tarım ürünleri içinde süt ve yumarta ürünleri, bahçecilik ürünleri ve et ihracatı ilk üç sırayı almaktadır. Sebzeler, meyveler ve konserve sebze ve meyveler diğer önemli alt gruplardır. Almanya, Hollanda'nın en büyük tarım ürünleri ihracat pazarıdır. Belçika, Fransa, Birlişk Krallık ve İtalya ilk 5 ihracat pazarı içinde yer alan diğer ülkelerdir.

Hollanda tarım ve bahçecilik sektörü için en önemli odak noktası enerji tasarrufu iken, hayvancılık sektörünü çevreci bir yaklaşım etkisi altına almıştır. Hükümet daha sürdürülebilir bir tarım için özel sektör ile birlikte organik ekolojik tarım çalışmalarını desteklemektedir. Bu kapsamda, organik çiftlikleri düzenli tarımla daha rekabetçi hale getirmek için hükümet, süpermarketler, Hollanda Tarım ve Bahçe Bitkileri Konfederasyonu (LTO) ve diğer aktörlerle organik ürünlerin ortak tanıtımı ve mağazalarda daha geniş bir biçimde yer alması için çalışmalar yürütülmektedir.

Hollanda hükümeti seracılık sektöründe enerji ve gaz tüketimini büyük ölçüde azaltmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, 2020'den itibaren tüm yeni seraların sıfır karbon (CO2) üretmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, güneş enerjisinin kullanımı, ışık tasarrufu sağlayan önlemler (doğal ışık ve daha verimli lamba kullanımı), enerji tasarruflu büyüme stratejileri, jeotermal uygulamalar, biyoyakıt kullanımı gibi enstrümanlar üzerinde durulmaktadır.

2030'a kadar tüm fosil hammaddelerin (petrol, kömür, doğal gaz) %30'unun yeşil malzemelerle (biyokütle) değiştirilmesi hedeflenmektedir. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında alınan düzenlemeler Hollanda tarım sektöründeki aktörleri gübre kullanımının azaltılması, karbon salınımının düşürülmesi, pestisid kullanımının engellenmesi ve diğer çevreci uygulamalar konularında sınamaktadır.

Sanayi

Hollanda ekonomisi temelde hizmetler sektörüne dayanmaktadır. Sanayi sektörü Hollanda GSYİH'nın yaklaşık %18'ini oluşturmaktadır (*https://www.statista.com/statistics/276713/distribution-of-gross-domestic-product-gdp-across-economic-sectors-in-the-netherlands/*). Hollanda imalat sanayi çoğunlukla küçük ve orta boy işletmeler ile az sayıda olan ancak piyasaları yönlendirebilecek kadar güçlü olan çokuluslu şirketlerden oluşmaktadır. İmalat sanayi, küçük firmalar da dahil, ihracata yöneliktir. Üretim hacmi olarak gıda, içecek, kimya, kağıt ve matbaacılık, elektrikli makineler, makine ekipman, nakliye araçları sanayi kolları önde gelmektedir. Elektronik ve mikroçipler, ilaç sanayi, gen mühendisliği ve tıbbi cihazlar ayrıca önemli sektörlerdir. Bunların dışında medikal teknoloji, çevre teknolojileri, enerji, yaşam bilimleri, gemi inşa ve bilişim teknolojileri üretimde önemli bir konumdadır.

Hollanda'nın lojistik ve dağıtım ağı, inovasyon ekosistemi ve Avrupa'nın en büyük pazarlarına yakınlığı ile mühendislik işgücü, işbirlikçi tedarikçi ağı ve dijital altyapısı, çokuluslu firmaların üretim operasyonlarınının bir kısmını Hollanda'da konumlandırmalarını desteklemektedir.

Yenilikçilik, teknoloji, digitalleşme, sanayi 4.0 vb. çağdaş hususlar Hollanda sanayisine önemli ölçüde sirayet etmiştir. Hollanda'da, yeni teknoloji yaratarak birçok sektörde dünya liderliği yapmak, iş hacmi ve sermaye artışı sağlamak, hükümet ve özel sektörün birinci hedefi olarak gösterilmektedir. Bu amaçla teknolojik buluşların sanayide kullanımının yaygınlaştırılması için çok önemli olan "devlet- özel sektör-üniversite" işbirliği sağlanmış durumdadır. Bölgesel kalkınma açısından önem taşıyan bölgelerde çeşitli konularda (yiyecek ve gıda, su, nano-teknoloji ve sistemleri, enerji, kimya) ihtisaslaşmış kümelenmeler oluşturulmaktadır.

Hollanda'nın Gelderland eyaletinde yer alan Hollanda'nın Gıda Vadisi bölgesi, Avrupa'daki en yetkili tarım/gıda ve beslenme merkezlerinden biridir. Gelişmiş tarım teknolojisi ve Wageningen Universitesi gibi üst düzey araştırma kurumları tarafından desteklenen Food Valley kümesi, Hollanda tarım/gıda endüstrisinde "Silikon Vadisi tarzı inovasyonu" ile küresel bir üne kavuşmuştur. 200 kadar tarım/gıda şirketi Gıda Vadisi'nde faaliyet göstermektedir.

Kimyasal inovasyon kümesi Chemelot ise, Hollanda'nın güney ucundaki Limburg eyaletinde yer almaktadır. Her büyüklükteki kimya şirketi için ticari büyümeyi yönlendirmek ve temel bilgi paylaşımı fikri etrafında planlanmış olan Chemelot, Hollanda kimya endüstrisinin işbirlikçi yaratıcılığının bir örneğidir. Yine Rotterdam limanına bağlı alanlarda kimya sektörü gelişmiştir.

Kuzey Brabant eyaletinin en büyük şehri olan Eindhoven, Avrupa'nın en akıllı şehirlerinden biri olarak ün kazanmış, teknolojik gelişmelere ve yenilikçi bilgi kurumlarına yoğun bir şekilde ev sahipliği yapmaktadır. Eindhoven'ın yüksek teknoloji kümesi, 220'den fazla şirket ve enstitüye ev sahipliği yapmaktadır.

Kuzey Hollanda eyaleti Groningen'de Energyport Eemshaven, Hollanda'nın enerji sektörü için büyük öneme sahiptir. Aslen, Hollanda'da üretilen tüm enerjinin üçte biri Eemshaven kaynaklıdır. Bölge, açık deniz rüzgar çiftliklerinden hidroelektrik santrallerine ve güneş enerjisi parklarına kadar uzanan sürdürülebilir enerji kaynakları için önemli bir Avrupa bağlantı limanıdır. Büyük enerji üreticileri ve teknoloji şirketleri, sürdürülebilir enerjiye yönelik bölgede yatırım yapmaktadır.

Hizmetler

Hollanda ekonomisinde en büyük pay (%77) hizmetler sektörüne aittir (*https://www.cbs.nl/en-gb/news/2024/48/services-sector-accounts-for-over-three-quarters-of-dutch-economy*). Hizmetler sektörü, ticari hizmetler ve ticaret dışı hizmetler olarak iki başlık altında ele alınmaktadır. GSYİH'da ticari hizmetler %54, ticari olmayan hizmetler %23 civarında paya sahiptir. Ticari hizmetler içerisinde "ticaret" en önemli alt sektör olurken daha sonra "kiralama", "gayrimenkul" ve "finans" hizmetleri gelmektedir.

Hollanda'nın engin uluslararası ticaret tecrübesi ile bankacılık, finans ve sigortacılık sektörünün, taşımacılık sektörünün gelişmiş olması hizmetler sektöründe ön plana çıkmaktadır. Hukuk ve vergi büroları, hukuki ve mali danışmanlık firmaları gibi firmalar da ön plana çıkmaktadır. Bu özellikleri ile Avrupa içinde be özellikle A.B.D. ve Birleşik Krallıkla ticaret açısından ağırlığı bulunmaktadır.

2023 yılında Hollanda yaklaşık 294 milyar Avrosu ihracat ve 268 milyar Avrosu ithalat olmak üzere hizmetler sektöründe 550 milyar Avro'yu aşan dış ticaret hacmine ve 25,7 milyar Avro pozitif dengeye ulaşmıştır. 2024 yılı için bütün çeyrekleri içeren toplam ihracat rakamları açıklanmamıştır. Fakat ilk iç çeyreğin hizmet ihracatı rakamları sırasıyla; 67 milyar, 76 milyar ve 75 milyar iken; hizmet ithalatı rakamları sırasıyla; 64 milyar, 68 milyar, 71 milyar Avrodur. Net olarak görülmektedir ki, 2024 yılının ilk üç çeyreğinde Hollanda yaklaşık 15 milyar Avroluk hizmet ihracatı fazlası vermiştir. Hollanda ihracatında yönetim danışmanlığı, ARGE faaliyetleri gibi alanları kapsayan iş hizmetleri ilk sırada yer alırken ulaştırma hizmetleri ikinci sırada gelmektedir. Hollanda ithalatında da aynı alt hizmet gruplarının ağırlığı bulunmaktadır.

Madencilik

Hollanda topraklarında zengin doğalgaz rezervleri ve Kuzey Denizinde ise petrol ve doğalgaz rezervleri bulunmaktadır. Ayrıca, rüzgar enerjisinden küçük çapta elektrik üretiminde yararlanılmaktadır. Bunların içerisinde en önemli kaynak doğalgazdır. Ülkenin doğu ve kuzey bölgelerinde bir miktar tuz madeni işletilmekte olup, başkaca maden bulunmamaktadır.

Enerji

Hollanda'nın kendi enerji üretimi, talebinin %20'sini karşılamakta olup, net bir ithalatçıdır. Petrol, kömür ve doğalgaz ithal etmektedir. Önemli miktarda petrol kaynakları bulunmaktadır ve aynı zamanda dünyadaki en büyük doğalgaz üreticilerinden ve ihracatçılarından biri durumundadır. Avrupa gaz boru hattı yoluyla diğer Avrupa ülkelerinden bazılarına ihracat yapmakta ve aynı zamanda bir miktar doğalgaz da ithal etmektedir. Belçika, Almanya, Fransa, İsviçre ve İtalya'ya gaz satmaktadır.

Rotterdam Liman kompleksi, geniş rafineri ve depolama olanakları nedeniyle petrol ve petrol ürünleri için Avrupa'ya yönelik bir dağıtım yeri durumundadır. Shell, Esso, Kuveyt Petrolleri ve Total'ın Rotterdam Limanı çevresinde rafinerisi bulunmaktadır.

Elektrik ise doğalgaz, kömür, nükleer enerji ve diğer kaynaklardan üretilmektedir. Hollanda elektik üretiminin bir kısmını da ihraç etmektedir. Elekrik üretiminde en önemli firmalar, Alman asıllı Eon, Belçika asıllı Electrabel, Nuon, EPZ ve Essent olarak sayılabilir. En büyük dağıtım firması ise Eneco'dur. Hollanda'nın elektrik üretiminin sadece %4'ü nükleer enerjiden elde edilmektedir. 1993 yılından beri faaliyette bulunan tek nükleer enerji tesisi, ülkenin güney batı bölgesindeki Borssel'e de bulunmaktadır.

Hollanda, karbondioksit gazı emisyonlarının azaltılması hedefleri doğrultusunda, rüzgar, güneş, su, bio-atık ve atıklardan enerji üretimi konusunda düzenlemeler yapmaktadır. Firmalar küçük ve orta ölçeklidir. Büyük ölçekli ve uluslararası enerji şirketleri, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusuna odaklanmışlardır.

Hollanda'da elektriğin çoğu, doğal gaz ve kömür gibi fosil yakıtların yakılmasıyla üretilmektedir. Ancak elektrik, rüzgar türbinleri, hidroelektrik, güneş panelleri ve nükleer enerji ile biyokütle yakılarak da üretilebilmektedir. Hollanda İstatistik Kurumu verilerine göre Hollanda'da brüt olarak 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1,6 artışla toplam 123 milyar kWh elektrik üretilmiştir. Fosil yakıtlardan üretilen miktar ise bir önceki yıla göre %4,6 düşüşle 61 milyar kWh olmuştur. 2024'ün ilk yarısında elektriğin %53'ü güneş, rüzgar ve su gibi yenilenebilir kaynaklardan üretilmiştir (*https://www.cbs.nl/en-gb/news/2024/39/over-half-of-electricity-production-now-comes-from-renewable-sources*).

Rüzgar enerjisinden üretilen elektrik miktarı ise 2024 yılının ilk yarısında 4,4 milyar Avro artarak 17,4 milyar kWh'e ulaşmıştır. Bunun nedeni kısmen hem karada hem de denizde kurulu rüzgar türbini kapasitesindeki artıştır. Güneş enerjisinden elektrik üretimi ise 2024 yılının ilk yarısında toplam 11,7 milyar kWh seviyesine erişmiştir. Bunun en önemli nedenlerinden biri, kurulu güneş panellerinin kapasitesindeki artıştır.

Üretimdeki bu artış ihracata da yansımaktadır (*https://www.cbs.nl/en-gb/figures/detail/84575ENG*). 2023 yılında bir önceki yıla göre %10 artışla 25 milyar kWh tutarında rekor düzeyde elektrik ihraç edilmiştir. 2024 yılında ise bu rakam 24 milyar kWh'dir. 2024 yılında Almanya'ya ihraç edilen elektrik 8 milyar kWh seviyesinde; Belçika'ya ihraç edilen elektrik miktarı 9 milyar kWh seviyesinde geçekleşmiştir. Toplam elektrik ithalatı da 2024 yılında 20 milyar kWh'ye ulaşmıştır. 2023 yılı Hollanda'da ihtiyaç olduğundan veya ihraç edilebileceğinden daha fazla sürdürülebilir elektriğin üretildiği bir yıl olmuştur. Bu durum da, elektrik piyasasında negatif fiyatlara yol açmıştır.

Tüm uzmanlar elektrik talebinde önemli bir artış beklese de, güneş ve rüzgar enerjisi muhtemelen daha hızlı büyümeye devam edeceği tahmin edilmektedir. Bu da pil ve hidrojen şeklinde depolamanın öneminin arttığını göstermektedir. Yenilenebilir enerji daha sonra arz fazlası zamanlarında depolanabilir ve daha sonra güneşin parlamadığı ve rüzgarın esmediği zamanlarda kullanılabilir hale getirilebilecektir.

Hollanda Çevresel Değerlendirme Ajansı (PBL), 2030 yılına kadar elektriğin ortalama %85'inin yenilenebilir kaynaklardan geleceğini varsaymaktadır.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Hollandalılar planlı ve çok önceden belirlenmiş programları dahilinde çalışmaları ile bilinmektedir. Bu nedenle de randevuları çok önceden, hatta aylar öncesinden almak ve randevu saatlerine uymak önem taşımaktadır. Birkaç gün öncesinden, hatta birkaç hafta öncesinden bir firma ya da kuruluştan randevu almak pek mümkün değildir. Bunun nedenlerinden birisi, yukarıda da belirtildiği gibi, Hollandalıların iş etiği ve kültürel özellikleri sonucu, bu konuda yayınlanan kitaplarda da belirtildiği üzere, planlı ve organize bir şekilde çalışma özellikleri olduğu bilinmektedir.

Hollanda'daki işyeri ve diğer kurumlarda iş bölümü tanımı detaylı bir şekilde yapılmış olup, firma ya da kurum içinde ilgili kişi hastalık ya da tatil nedeniyle ofiste olmadığı takdirde, kendisi dönene kadar ya da eğer varsa yerine bakacak kişiye ulaşana kadar epeyce vakit geçmektedir. Ayrıca, Hollanda iş yasalarına göre çalışanların hakları çok iyi güvence altına alınmış olup, hastalık veya diğer nedenlerle, çalışanların, haftalara, hatta aylara ulaşan izinler almaları sık karşılaşılan bir durumdur. Bu da bir iş konusunda daha önce görüşülen bir kişiye ertesi gün veya uzun bir süre ulaşamamak ve işlerin aksaması anlamına gelmektedir.

Hollanda'nın AB ülkeleri içerisinde yaklaşık %40'lık bir oranla part- time çalışan kişi sayısının en fazla olduğu ülke olması ve bu nedenle, bir iş konusunda görüşülmüş bir kişiye haftanın bir veya iki günü, ayrıca izin de almışsa üç veya daha fazla gün ulaşılamaması anlamına gelmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı, bazen bir firma ya da kuruluştan randevu alabilmek, haftalarca sürebilmektedir.

Çalışanların tatile çıkmaları, genelde Mayıs'ta başlayıp, Eylül ayı ortasına kadar sürmektedir. En fazla tatil yapılan aylar olan, Temmuz-Ağustos ayları arasında hem firmalarda hem de resmi kurumlarda çok az kişiye ulaşma imkanı vardır. Kasım ve Aralık ayları da, çalışanların, Noel ve yılbaşı tatilleri ile kendi izin günlerini birleştirip birkaç haftalık tatillere çıkma alışkanlıkları nedeniyle, randevu ayarlamak için çok uygun aylar değildir. Mayıs ayında da okul tatilleri ile bağlantılı olarak benzer bir durum sözkonusu olmaktadır.

Hollandalılar iş görüşmeleri esnasında, çok fazla diğer konularda sohbet etme alışkanlığında olmayıp, doğrudan iş görüşmesine başlama eğiliminde olmaları, çok açık konuşmaları gibi özellikleri ile de bilinmektedirler. Sosyal statü ve maddi olanaklara ilişkin abartılı ve gösterişçi davranışlardan hoşlanmayıp, statü veya ayrıcalık göstergesi her türlü davranıştan kendileri de kaçınmaktadır. Dolayısıyla Hollanda iş çevreleri ile ilişkilerde ayrıcalıkların ve statülerin öne çıkarılması etkin olmamaktadır. Hollandalıların, iş yapma kültürü konusunda daha fazla bilgiye (*https://business.gov.nl/coming-to-the-netherlands/living-in-the-netherlands/the-dutch-culture-and-business-climate/*) web adresinden ulaşılabilir.

Hollandalı firmalarla çok iyi bir şekilde gözden geçirilerek imzalanmış yazılı sözleşmeler dahilinde ticaret yapmak; gerekirse bu konuda uzmanlaşmış danışmanlık firmalarından hizmet almak, ileride karşılaşılabilecek maddi kayıpların önüne geçecektir. Hollandalı bir firma ile yapılacak bir ihracat veya ithalat sözleşmesi sadece dayalı olduğu hukuki sistemi belirtmekle

kalmayıp, aynı zamanda bir tahkim hükmü de içermelidir. Uluslararası Ticaret Odası ve ulusal ticaret odaları, bu tür tahkim kolaylıkları sağlamaktadır. Bunun dışında Hollanda'da bağımsız tahkim hizmetleri sunan, Hollanda Tahkim Kuruluşu 'NAI' bulunmaktadır. Uluslararası alım satım sözleşmelerinde kullanılmak üzere önerilen bir madde şu şekilde olabilir: "İşbu sözleşme veya bundan kaynaklanan başka sözleşmelerle ilgili bütün ihtilaflar, Hollanda Tahkim Kuruluşu (NAI) kurallarına uygun olarak tahkim yoluyla kesin olarak çözümlenecektir".

Hollandalılar alışverişte her şeyin konuşulabileceği ve konuşulması gerektiğine inanmaktadırlar. Pazarlık mekanizması çalışmaktadır. Hollandalılar söyleceklerini doğrudan ve imasız aktardıkları için pazarlıkçı olmak konusunda rahat davranmak gereklidir. Verilmek istenen mesaj açık ve net olduğu sürece mizah ve yaratıcılık hem tasarımda hem reklamda hem de pazarlıkta çok etkili olmaktadır. Kalite önemlidir. Kalitenin yansıtıldığı fiyatlama politikasının pazarlık sürecinde arkasında durulması faydalı görülmektedir.

Buna ilaveten dürüstlük oldukça önemlidir. Hollanda nüfusunun büyük kısmı dindar olmamakla birlikte tüketici davranışının bazı kültürel özellikleri, ki dürüstlük de bu kapsamda değerlendirlebilir, Kalvinist fikirlerle bağlantılıdır. Örneğin servet sergilemek, gösteriş vs. hususlar hoş karşılanmaz ve tevazu önemlidir. Özellikle lüks markalar için bu önemli bir kriterdir. Lüks tüketim tüketici tercihleri açısından olumsuz etki yapabilir. Bu bakımdan lüks segmentlerde pazarlamada daha çok sürdürülebilirlik, kalite, marka sadakat programları gibi hususlar daha öne çıkmaktadır.

Para Kullanımı

1889/2005 sayılı AB Yönetmeliği çerçevesinde çıkartılan 195/2008 sayılı Kararname uyarınca, AB ülkelerine (Hollanda dahil) giriş ve çıkışlar esnasında 10.000 avroyu aşan miktardaki her türlü nakit para ve anılan kararnamenin 1. maddesi uyarınca nakit para olarak kabul edilen çek, senet vb. kıymetli evrakın Gümrük İdaresine bildirilmesi gerekmekte olup , söz konusu bildirim yapılmadığı takdirde, kontrollerde tespit edilen nakit para/kıymetli evrakın değerinin 10.000 avroyu aşan kısmının %40'ına kadar varan miktarlarda cezai müeyyidenin, ayrıca nakit para/kıymetli evraka el konulmasının söz konusu olmaktadır.

Bu çerçevede, ağır cezai müeyyidelerle karşılaşılmaması bakımından vatandaşlarımızın Hollanda'ya (ve diğer AB ülkelerine) yapacakları seyahatler esnasında ve AB ülkelerinden ayrılırken yanlarında bulunduracakları nakit para ve kıymetli evrakla (başkasına devredilmesi önünde bir kısıtlama olmayan nama yazılı çekler dahil) ilgili beyan yükümlülüklerine riayet etme konusunda azami hassasiyet göstermelerinin yararlı olacaktır.

Diğer taraftan, Hollanda'da nakit banknot kullanımı gittikçe düşmektedir. Online ödeme imkanları hızla yayılmaktadır. Bu durum Hollandalıların gösterişten ve olabilecek her türlü zenginlik referansından kaçınmalarına yönelik tutumları ile birlikte düşünüldüğünde yüklü miktarda nakit ile hareket etmek veya ticari ilişkilerin bir parçası olarak kullanmak tavsiye edilmemektedir. Ayrıca, 100 ve 200 avroluk banknotların dolaşıma sokulmasında ve bunlarla ödeme yapılarak bozulmasında problemler yaşanmaktadır. Buna ilaveten, 3 bin avronun üstindeki nakit ödemelerin bankacılık kanalıyla yapılması gerekmektedir. Elden ödeme imkanı bulunmamaktadır.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri ise 180 gün içinde 90 günü aşmamak kaydıyla, anılan ülkeye yapacakları seyahatlerinde vizeden muaftır.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Genelde resmi iş yerlerinde mesai süresi 09.00-12.00 ve 13.00-17.00 arasıdır. Bankaların çoğu hafta içi 09.00-17.00 arası çalışmaktadır. Pazartesi günleri saat 10.00'da hatta 13.00'de açılan bankalar da vardır. Cumartesi günleri ise saat 10.00'dan 13.00'e veya 14.00'e kadar mesai yapan bankalar da bulunabilir.

Hollanda'da mağazaların çalışma saatleri şehirden şehire bazı farklılıklar göstermekle birlikte genelde hafta içi 9.00-17.00 arasıdır. Pazartesi günleri çoğu mağaza saat 13.00'de açılmaktadır. Şehirlere göre akşam geç saatlere kadar alışveriş yapılabilecek günler, Perşembe veya Cuma günü olup, mağazalar haftada bir gün saat 21.00'e kadar açık kalmaktadır. Büyük şehirlerdeki mağazalar Pazar günleri de genellikle 12.00-18.00 arası açıktır. Küçük yerleşim yerlerinde ise sadece her ayın ilk Pazar günü alışveriş merkezleri açıktır. Büyük süpermarketler, alışveriş akşamları hariç, hafta içi her akşam 20.00'ye kadar açıktır. Kalabalık bölgelerdeki süpermarketler Pazar günleri de açıktır. Evden çalışma çok yaygın bir uygulamadır. Dolayısıyla çalışma saatlerinde sabit ofis telefonları üzerinden erişimin mümkün olmaması normal görülmektedir. 2025'de **Hollanda'da resmi tatiller:**

- 1 Ocak 2025: Yılbaşı
- 18 Nisan 2025: İyi Cuma
- 20 Nisan-21 Nisan 2025: Paskalya
- 26 Nisan 2025: Kral Günü
- 5 Mayıs 2025: Kurtuluş Günü
- 29 Mayıs 2025: Yükseliş Günü
- 8 Haziran-9 Haziran 2025: Dini Bayram
- 25-26 Aralık 2025: Noel

Aşağıda belirtilen diğer ulusal günler, ulusal tatil günleri olmasalar da önemlidirler:

- 30 Mart 2025: Yaz saati uygulaması başlangıcı
- 1 Mayıs 2025: İşçi Bayramı
- 4 Mayıs 2025: Ulusal Anma Günü
- 11 Mayıs 2025: Anneler Günü
- 15 Haziran 2025: Babalar Günü
- 16 Eylül 2025: Bütçenin Açıklandığı Gün
- 26 Ekim 2025: Yaz saati uygulaması bitişi
- 5 Aralık 2025: Sinterklaas

Yerel Saat

Hollanda, Greenwich'e göre 1 saat ileridedir (GMT + 1).

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Bir ülkede ticari faaliyete aktif olarak başlamadan önce yapılması gereken ilk iş şüphesiz işin niteliğine bağlı olarak doğru iş/şirket modelini seçmektir. Söz gelimi, bir seyyar satıcılık faaliyetinin yürütülmesi ile bir fabrika işletilmesi arasında önemli farklar olduğu barizdir. Bu sebeple Hollanda'da kurulacak olan işin niteliğine uygun düşen iş modelinin seçilmesi büyük önem arz etmektedir. Bunun için verilmesi gereken ilk karar, müteşebbisin yürüttüğü iş dolayısıyla doğan borçtan kişisel malvarlığıyla sorumlu olmayı seçip seçmemesidir.

Tüzel kişiliği olan bir şirketin kurulması durumunda şirket ortağı şirket borçlarından kural olarak şahsi malvarlığı ile sorumlu olmazken, kurulacak organizasyonun tüzel kişiliğinin olmaması durumunda ortaklar, yapılacak ticari faaliyetlerden şahsi malvarlıklarıyla sorumlu olurlar. Bunun haricinde, yapılacak ticari faaliyetlerin büyüklüğü, niteliği gibi hususlar, iş modelinin seçilmesinde etkin rol oynayacaktır. Buna göre;

Tüzel Kişiliği Olmayan İş Yapıları:
- Şahıs ortaklığı (eenmanszaak)
- Genel ortaklık (vof veya vennootschap onder firma)
- Profesyonel ortaklık (maatschap)
- Sınırlı ortaklık (cv veya commanditaire vennootschap)
- Taşıma şirketi (rederij)

Tüzel Kişiliği Haiz Yapılar:
- Özel limited şirket (bv veya besloten vennootschap)
- Halka açık limited şirket (nv veya naamloze vennootschap)
- Kooperatif (coöperatie)
- Dernek (vereniging)
- Vakıf (stichting)
- Dini topluluk (kerkgenootschap)

Hollanda'da, yukarıda anılan her bir ortaklığın kurulması açısından farklı kurallar öngörülmüştür. İşbu bilgi notunda, bir tüzel kişiliği haiz olması, yürütülecek çeşitli ticari faaliyetlere büyük oranda elverişli olması hasebiyle Özel Limited Şirketin (bundan böyle BV olarak anılacaktır) kuruluş aşamaları ele alınacaktır. Bununla birlikte, Netherlands Enterprise Agency'nin hazırlamış olduğu websitesi, önemli bir başvuru kaynağı olup ziyaret edilmesi önem arz etmektedir (*https://business.gov.nl/starting-your-business/checklists-for-starting-a-business/how-to-start-a-business-in-the-netherlands-a-checklist/#article-4--select-a-legal-business-structure*).

Özel Limited Şirket-BV Kuruluş Aşamaları:
BV kuruluş aşamalarını incelemeden önce işaret edilmesi gereken çok önemli bir nokta bulunmaktadır. Hollanda'da BV açmak için yasal oturum hakkının mevcut olup olmadığı meselesi kafa karıştırıcı olabilmektedir. Kural, Hollanda'da BV kurarak ortak olabilmek için oturum iznine ihtiyaç olmamasıdır. Yani, Türkiye'de yaşayan bir kişi Hollanda'da bir BV'ye kurucu ortak olabilir. Aynı şekilde, takdir edilmelidir ki, BV'yi hak ve borç altına sokabilecek ve

işlerini idare edebilecek bir yöneticinin mevcut olması gerekmektedir. BV'nin kurucu ortağı yahut üçüncü bir kişi BV'ye yönetici olarak atanabilir ve bu kişinin de BV'de yönetici olmak için bir oturum iznine ihtiyacı bulunmamaktadır. Tam bu noktada ifade edilmelidir ki, Hollanda'da bir BV'ye ortak veya yönetici olmak, ilgili ortak veya yöneticiye oturum izni alma hakkı sağlamamaktadır.

Dolayısıyla Hollanda'da oturum izni, BV açılması için yasal bir zorunluluk olmasa da, pratikte BV'ye ait banka hesabı açmak için gereklidir. Bankalar, BV'ye ait banka hesabı açılması aşamasında BV'yi temsile ve ilzama yetkili yöneticisinin Hollanda'da yasal oturum izni olmasını şart koşmaktadır. Elbette ki, bankadan bankaya değişmekle birlikte, her bir bankanın Know Your Customer (KYC) politikası çerçevesinde müşterisini tanıma ve müşterisi ile iş ilişkisi kurma noktasında takdir hakkı mevcuttur. Bu sebeple bankalar, BV için banka hesabının açılmasında olabildiğince hassas davranmakta ve işlem güvenliğinin sağlandığı noktasında ikna oldukları zaman banka hesabı açmaktadırlar. Dolayısıyla, bankalar teamül olarak hesap açılış başvurusunda BV yetkilisinin oturum iznini talep etmektedirler.

Genel olarak Hollanda'da BV açılış süreci 4 temel aşamaya bölünebilir. Bunlar:
1. Şirket ana sözleşmesinin Hollanda Noteri tarafından onaylanması
2. Bir Hollanda bankasında şirket adına hesap açılması
3. Şirketin Hollanda Ticaret Odası (KVK)'na kaydedilmesi
4. Hollanda vergi dairesinden vergi numarası alınması

1. Şirket Ana Sözleşmesinin Hollanda Noteri Tarafından Onaylanması

Kurulacak olan BV'nin şirket ana sözleşmesi noter tarafından hazırlanmakta ve onaylanmaktadır. Bu işlem için noterden bir teklif alınması ve akabinde randevu alınması gerekmektedir. Şirket ana sözleşmeleri Hollandaca dilinde hazırlanmakta olup, teklifin içeriğine göre, ücreti mukabilinde şirket esas sözleşmesinin bir başka dile çevrilmesi mümkün olmaktadır. Noterin hazırlayacağı şirket sözleşmesi için bir takım bilgilere ihtiyacı olacaktır.

Genel olarak şirket esas sözleşmesinin hazırlanabilmesi için notere sağlanacak olan bilgiler şu şekildedir:
- Şirket kurucusu gerçek veya tüzel kişiler hakkında bilgiler.
- Şirket sermayesi, ortakların pay oranı, hisse devirlerinin tabi olacağı esaslar
- Şirketin faaliyet alanı ve kuruluş amacı
- Şirket merkezinin bulunacağı yer
- Şirketin temsil ve ilzamı, yönetim ve denetim kurullarının teşkili
- Şirketi temsil ve ilzama yetkili kişi
- Şirket için düşünülen ticaret unvanı

Şirketin ticaret unvanını seçerken dikkat edilmesi gereken en önemli husus, söz konusu ticaret unvanının bir başka şirket tarafından kullanılmıyor olması, ticaret unvanının yasak, suç teşkil eden faaliyetleri içermemesi, yanıltıcı olmamasıdır. Düşünülen ticaret unvanının bir başka şirket tarafından kullanılıp kullanılmadığının tespiti KVK aracılığıyla yapılmaktadır. Bu sebeple kurucunun bu tespiti önceden yapması gerekmektedir (*https://www.kvk.nl/en/starting/choosing-a-business-name/#check*).

Şirket esas sözleşmesinin hazırlanması esnasında kurucu ortağın/ortakların şirketin işleyiş esaslarını iyi irdelemesi ve şirket esas sözleşmesinin bu minvalde hazırlanması gerekmektedir. Bu nedenle limited şirkete dair son zamanlarda yapılan birkaç değişiklik göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu değişikliklerden başlıcaları şunlardır:

- 1 Şubat 2024 tarihinden itibaren notere online olarak bağlanıp BV şirket esas sözleşmesinin hazırlatılması mümkün hale getirilmiştir. Fakat noterin online olarak kimlik tespiti yapabilmesi için çeşitli yükümlülüklere uyulması gerekmektedir.
- Limited Şirket kuruluşlarında yatırılması zorunlu olan 18.000 Euro sermaye kaldırılmıştır. 1 Euro sent ile şirket kurabilme imkanı tanınmıştır.
- Şirket kuruluşu esnasında 18.000 Euro sermayenin yatırıldığını ve bloke edildiğini beyan eden banka yazısı ve mali müşavir beyanı kaldırılmıştır.
- Şirketin işleyişinin aksamaması için Ortaklar Kurulu dışında karar alma yetkisi tanınmıştır.
- Ortaklar Kurulu toplantılarının gerekli görülmesi halinde Hollanda dışında da yapılabilmesine imkan tanınmıştır.
- Hisse devirlerine sınırlama koyup koymamak ortakların inisiyatifine bırakılmıştır.

2. Bir Hollanda Bankasında Şirket Adına Hesap Açılması:

Her Hollanda bankası, kendi müşterisini seçmek hususunda takdir hakkına sahip olduğu gibi, sözleşme serbestisi prensibi çerçevesinde kural olarak müşterileriyle yapacağı sözleşme kurallarını belirleme, ek yükümlülükler koyma gibi haklara sahiptir. Hollanda bankalarının katı bir şekilde uyguladığı Know Your Customer (KYC) politikası çoğu zaman banka süreçlerinin uzamasına ve potansiyel banka müşterilerinin uzayan bu süreçten olumsuz etkilenmelerine sebep olmaktadır. Bu nedenle banka hesabının açılmasından önce, kurulacak şirkete dair bir "Business Plan" ın oluşturulması, hem girişimcinin söz konusu iş için daha realist bir yol haritası çizmesine yardımcı olacak hem de müşterinin çizmiş olduğu bu "iyi hal" banka yetkililerinin süreci hızlandırmasında ve kolaylaştırmasında etkili olacaktır. Bu sebeple, bankada hesap açılış başvurusunda bulunulmadan önce Hollanda hukukuna göre elde edilmesi gereken izinler (oturum izni, gerekli ise faaliyet izni vs) alınmalı ve bir Business plan oluşturulmalıdır. Söz konusu yükümlülüklere uyulduğu takdirde Banka ile sürecin sıkı bir şekilde takip edilmesi sürecin hızlı bir şekilde tamamlanması için elzemdir.

3. Şirketin Hollanda Ticaret Odası (KVK)'Na Kaydedilmesi;

Banka hesabının açılmasını takiben firmanın Hollanda Ticaret Odası'na kaydı gerekmektedir. Başvuru önceden randevu ile şahsen veya posta yoluyla yapılabilir. Başvuru yapanın yetkili olduğuna dair Hollandaca noter onayı olması gerekmektedir. Firma türüne göre kayıt formları ve firma adına istihdam edilecek personele ilişkin kayıt formları Hollanda Ticaret Odası'nın aşağıda kayıtlı adresinden ulaşılabilir:
https://www.kvk.nl/english/registration/forms-for-registration-and-reporting-changes/

Verilen linkte görüleceği üzere, kurulan şirketin niteliğine göre uygun formun doldurulması gerekmektedir. Her bir farklı şirket türü farklı formları içerdiğinden şirket kurmaya başlamadan önce ilgili form iyi bir şekilde okunmalı, istenen bilgiler anlaşılmalı ve hukuken sürece başlamadan belgeler olabildiğince temin edilmelidir. Şirket sermayesinin, kurulacak şirket adına bir bankada açtırılacak hesaba geçici olarak bloke edilmesi ve ilgili bankadan teyit edici mahiyette belge alınması da gereklidir.

Formda yer alan bilgi ve belgelerin yanı sıra BV kuruluşu için özellikle bulundurulması gereken bilgi ve belgeler şunlardır:

- Kurulacak şirkete uygun KVK kayıt formu
- Şirketi temsile yetkili yetkililer için doldurulmuş "Yetkili Kayıt Formu" (Form11)
- Şirketin noter tasdikli ana sözleşmesi
- Şirketin kayıtlı ve ödenmiş sermayesini teyit eder banka belgesi
- Tek ortaklı şirket olması halinde, "Yetkili Kayıt Formu" (Form 11)
- Şirketin şubeye sahip olması halinde "Şube Kayıt Formu" (Form 9)
- İşlemlerin temsilci vasıtasıyla yapılması halinde, "Yetkilendirilmiş Kişi Kayıt Formu (Form 13)

4. Hollanda Vergi Dairesinden Vergi Numarası Alınması:

Şirketin kuruluşu ile ilgili anılan işlemlerin tamamlanmasından sonra, vergi ve sosyal güvenlik kayıtlarının yapılabilmesi için, şirket merkezinin bulunduğu bölgedeki vergi dairesine ve sosyal güvenlik idaresine müracaat edilmesi gerekmektedir. Vergi Dairesi'ne kayıt yaptırmak için kayıt formunun doldurulması gerekmektedir.

Kayıttan birkaç hafta sonra, Vergi Dairesi ilgili bilgileri özetleyen bir mektup gönderecektir. Ayrıca bir KDV numarası ve bir vergi beyannamesi formu da da mektuba eklenecektir. Şirketin personel istihdam edecek olması durumunda işveren olarak kaydolması gerekecek olup, ilgili sosyal güvenlik işlemlerinin yapılması gerekecektir.

Tüm bu işlemlerinin yapılmasının ardından şirket hukuki olarak bütün gerekli işlemleri tamamlamış olacak olup faaliyetleri hukuki esasa tabi olacaktır.

Yabancı Sermayeli Şirketin Şube Açması:

Yabancı sermayeli bir şirketin kurulmasında, merkezi başka bir ülkede olan bir şirketin şube veya temsilcilik açmasında özel bir izne gerek bulunmamaktadır. Yerli ve yabancı şirketlerin ticari faaliyetleri bakımından tabi oldukları esaslar arasında da fark bulunmamaktadır. Yabancı sermayeli şirketler de yerli sermayenin çalışabileceği her sahada çalışabilmektedir. Kurulacak şirketlerde, yerli ortak şartı da bulunmamaktadır.

Merkezi yurtdışında bulunan bir tüzel kişiliğin, Hollanda'da şube veya temsilcilik açmak suretiyle faaliyette bulunması da mümkündür. Şube kurulması şirket kurulmasına göre daha az zaman almaktadır. Şube ve temsilcilik açılabilmesi için, noter işlemleri gerekli olmayıp, şubenin açılacağı bölgedeki Ticaret Odasında, ticaret siciline kayıt yaptırmak gereklidir. Kayıt işlemlerini yapacak olan kişi vekaletname ile şubenin yöneticisi olacağını ispatlamak zorundadır. Islak imzalı vekaletname, Türkiye'de firmanın yetkilisi tarafından verilmelidir. Türkiye'deki firmanın yönetici veya tam vekalet verebilme yetkisine sahip kişiler de ticaret odasına kayıt olabilmektedirler.

Kayıt için gerekli bilgiler şunlardır:

- Şirket isim ve adresi
- Şirket ana sözleşmesi (Hollandaca, İngilizce, Almanca ya da Fransızcaya çevrilmiş olarak)
- İmza Sirküleri
- Sermayesi

- Yöneticilerin isim ve adresleri (ikametgah ilmuhaberi gibi resmi bir belge ile, veriliş tarihi bir aydan eski olmamak üzere, resmi bir belge ile ibraz edilmelidir).

Kayıt işlemleri için üç farklı formun (6, 11 ve 13 numaralı Ticaret Odası formları) doldurulması gerekmektedir. Bu formlar aşağıda yer alan linklerde İngilizce olarak mevcuttur:
- *https://www.kvk.nl/download/06%20non-resident%20legal%20entity%20company_tcm109-365776.pdf*
- *https://www.kvk.nl/download/11%20official%20of%20a%20legal%20entity_tcm109-365788.pdf*
- *https://www.kvk.nl/download/13%20authorised%20representative%20business%20agent_tcm109-365790.pdf*

Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Hollanda'da firmaların olası risklere karşı kurumsal sigorta mecburiyetleri bulunmamaktadır. Öte yandan, firmalar tarafından bazı sigortalar, zorunlu olmamasına rağmen tercih edilmektedir. Bunlardan bazıları sorumluluk sigortası, kayıp sigortası, ihracat sigortası, seyahat sigortası, gelir kaybı sigortası, hukuki yardım sigortası ve benzeri sigortalardır.
Firmanın personel çalıştırması ve kurumsal araç satın alması durumunda personele ve araca sigorta yaptırmak zorundadır.
Sigortalar hakkındaki ayrıntılı bilgilere (*https://business.gov.nl/regulation/personal-insurance-business-insurance/*) web adresinden ulaşabilirsiniz.

Bankacılık Mevzuatı

Yabancı firmaların Hollanda'ya yerleşmeleri durumunda veya Hollanda'da işletme kurmak isteyen yabancı uyruklu kişilerin Hollanda'da banka hesabı açması gerekmektedir. Ticaret Odasına kaydolabilmek için öncelikle banka hesabı gerekmektedir. Bankalar gelen her başvuruyu ayrıntılı inceleyip karar vermek zorundadır ve bu sebepten dolayı bu işlem biraz zaman gerektirmektedir. Bazen haftalar ve aylar sürebilmektedir.

Hollanda'nın en büyük bankaları Rabobank, İNG ve ABN-AMRO olarak bilinmektedir. Hollanda Yatırım Ajansı NFİA yardımıyla Hollanda'ya yerleşecek olan yabancı firmaların banka hesabına başvuru öncesi hızlı tarama opsiyonundan faydalanabilmekteler. Buna göre, "Quick Scan Dutch Business Bank Account" formunu doldurup yukarda bahsedilen üç bankadan birine e-posta ile göndermeleri durumunda beş iş günü içerisinde bankadan geri dönüş almaları mümkün bulunmaktadır.

Konu ile ilgili ayrıntılı bilgilere aşağıdaki web adreslerinden ulaşılabilir:
- *https://www.nvb.nl/themas/ondernemen-financieren/opening-a-business-account-in-the-netherlands/*
- *https://business.gov.nl/coming-to-the-netherlands/living-in-the-netherlands/quick-scan-are-you-eligible-for-a-dutch-business-bank-account/*

Vizeler

Hollanda Schengen Bölgesinde yer almaktadır ve Türkiye'den Hollanda'ya gidecek olan iş insanlarının vize almaları gerekmektedir. Alınan vize kapsamında 90 gün süreyle Hollanda'ya gelinmesi mümkün bulunmaktadır. Hollanda'da 90 günden fazla kalmayı planlayan girişimcilerin birtakım koşulları yerine getirmesi gerekir. AB vatandaşı değilseniz, genellikle aynı anda geçici (MVV) ve daimi oturma izni başvurusunda bulunmanız gerekir. Başvuru işlemleri Hollanda Göç ve Vatandaşlık Dairesine (İmmigratie- en Naturalisatiedienst İND) yapılmalıdır.

Geçici çalışma izinleri konusunda Hollanda makamları çok detaylı incelemeler yürütmektedir. Türkiye'den geçici süreyle işçi getirilmesi ve sözleşme bitiminde işçilerin Hollanda'yı terk edilmesine yönelik başvuruları Hollanda Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı sonuçlandırmaktadır (Ülkemiz ve Federal Almanya arasında bulunan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin" düzenlemenin bir benzeri Hollanda ile mevcut değildir).

Kaynak: T.C. Lahey Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği